

'Occupy' – värre än SARS?

Kritisk diskursanalys av rapporteringen om Hongkongs nya Occupy-rörelse i regionens engelskspråkiga press

C-uppsats
2013-08-29
Medie- och kommunikationsvetenskap
Handledare: Peter Berglez
Författare: Anders Hallberg

Abstract

This thesis uses critical discourse analysis to examine how the English-speaking press in Hong Kong constructs the conflict between the political movement Occupy Central and the Chinese central government. The empirical material consists of ten articles from the region's two largest English-speaking newspapers, Hong Kong's oldest newspaper, the South China Morning Post, and China's only national English-speaking newspaper, the China Daily. Building on the works of Teun van Dijk, Norman Fairclough, Ruth Wodak and John E. Richardson it examines what political ideologies that are favoured by the press and what attitude the press shows for democratic development. The study reveals which different political ideologies and attitudes were communicated in the two newspapers. In this conflict the China Daily has been favouring the dominating political ideology and the South China Morning Post has been favouring the pan-democratic political ideologies. The results show that the South China Morning Post also was favouring the pan-democratic political ideologies in articles that were critical of the Occupy Central movement. All of the examined material from the China Daily has been unilaterally critical of the Occupy Central movement and has favoured the hegemonic communist ideology.

Keywords: critical discourse analysis, press, ideologies, hegemony, the ideological square

Abstract

1 Inledning	1
1.1 Bakgrund.....	3
1.1.1 Hongkong är en undermålig demokrati	5
1.1.2 Mediernas makt och inflytande i Kina och Hongkong	6
1.1.3 Mediernas roll som nyhetsförmedlare	7
1.1.4 South China Morning Post och China Daily.....	9
1.2 Uppsatsens syfte och frågeställning.....	11
1.3 Avgränsningar.....	11
2 Tidigare forskning.....	11
3 Teoretiska utgångspunkter	15
3.1 Kritisk diskursanalys.....	16
3.1.1 Ideologi	18
3.1.2 Hegemoni.....	19
4 Material och metod	21
4.1 Urval och material.....	21
4.2 Metod	23
4.2.1 Analys på makronivå	24
4.2.2 Analys på mikronivå	25
4.3 Metodproblem.....	27
4.3.1 Validitet och reliabilitet	28
5 Resultatredovisning/analys	29
5.1 Pressens inledande rapportering om OC.....	29
5.1.1 Rubriker	29
5.1.2 Referentiella strategier i SCMP	30
5.1.3 Referentiella strategier i CDHK.....	32
5.1.4 Grad av abstraktion i SCMP	33
5.1.5 Grad av abstraktion i CDHK.....	37
5.1.6 Utrymme och fokus i SCMP	38
5.1.7 Utrymme och fokus i CDHK	38
5.2 Pressens hantering av OCs officiella lansering.....	39
5.2.1 Rubriker	40

5.2.2 Referentiella strategier i SCMP	41
5.2.3 Referentiella strategier i CDHK.....	45
5.2.4 Grad av abstraktion i SCMP	46
5.2.5 Grad av abstraktion i CDHK.....	50
5.2.6 Utrymme och fokus i SCMP	51
5.2.7 Utrymme och fokus i CDHK	52
5.3 Sviktat stödet för OC?	52
5.3.3 Referentiella strategier i CDHK.....	54
5.3.4 Grad av abstraktion i SCMP	56
5.3.5 Grad av abstraktion i CDHK.....	57
5.3.6 Utrymme och fokus i SCMP	58
5.3.7 Utrymme och fokus i CDHK	58
5.4 Opinionsundersökning: svart på vitt	59
5.4.4 Grad av abstraktion i SCMP	67
5.4.5 Grad av abstraktion i CDHKs artikel och ledare	68
5.4.6 Utrymme och fokus i SCMP	68
5.4.7 Utrymme och fokus i CDHKs artikel och ledare.....	69
6 Diskussion.....	70
7 Slutsatser	74
7.1 Vilka politiska ideologier gynnas i SCMP?.....	74
7.2 SCMPs attityd till demokratisk utveckling.....	75
7.3 Vilka politiska ideologier gynnas i CDHK?	76
7.4 CDHKs attityd till demokratisk utveckling	76
Sammanfattning	77

1 Inledning

I denna uppsats studeras Hongkongs press ur ett ideologikritiskt perspektiv. Medierna har ett betydande inflytande över det kollektiva medvetandet i ett samhälle. Därför är det av största vikt att studera vad för slags budskap som däri reproduceras och förmedlas till folket. I detta arbete vilar fokus på frågan om framtida demokratiska reformer i Hongkong. Arbetet kommer att studera hur de två största engelskspråkiga dagstidningarna i Hongkong skildrar den rådande politiska konflikten mellan Hongkongs nya Occupy-rörelse och Kinas centralregering.

Det finns än så länge endast ett fåtal publicerade vetenskapliga studier som har Hongkongs engelskspråkiga press som studieobjekt.¹ Att den engelskspråkiga pressen ofta förbisetts av forskare skulle kunna bero på dess marginella roll på Hongkongs mediemarknad jämfört med tidningar skrivna på kantoniska och mandarin. Hongkong är emellertid en välbesökt turistmetropol och ett av världens största internationella affärscentra. Därför behövs fler kvalitativa studier av den engelskspråkiga pressen i regionen. Stora delar av den nu existerande medie- och kommunikationsvetenskapliga forskningen av Hongkongs nyhetspress är kvantitativ. Forskningen studerar större material under längre tidsperioder, och forskningen är framförallt inriktad på den kinesiskspråkiga Hongkong-pressen.² Det finns därför ett allmänt behov av kvalitativa studier av Hongkongs press, men det saknas i synnerhet studier av den engelskspråkiga pressen i regionen.

Den 1 juli 2013 är det exakt 16 år sedan den före detta brittiska kolonin Hongkong (HKSAR) officiellt ”återlämnades” av Storbritannien till Folkrepubliken Kina (PRC). Sedan överlämnandet 1997 har den kinesiska staten på olika sätt försökt få Hongkong och dess invånare att uppleva sig vara en del av den nationella kinesiska identiteten, och därigenom skapa nationell enhet.³ Ändå växer spänningarna mellan regionen och fastlandet av olika anledningar. Ett bevis på det är frågan som i början av året ställdes av den största engelskspråkiga tidningen i Hongkong, the South China Morning Post, i en webenkät på deras hemsida. Frågan lød ”Skulle Hongkongbor rösta för att åter bli ett brittiskt transmarint

¹ Flowerdew et al., 2002

² Wei, 2012; Zhang & Mihelj 2012

³ Chan & Larsson 2005, 6

territorium, om de gavs chansen?” och 93 procent av alla som röstat var för förslaget.⁴ En enkät på en tidnings hemsida, där vem som helst kan rösta och antalet deltagare inte redovisas, kan givetvis inte göra anspråk på någon större vetenskaplighet, men att frågan ställs är i sig ett tydligt bevis på de politiska spänningar som råder mellan Hongkong och fastlandet. Frågan som vilar på mångas läppar är inte om, utan *när* Hongkong ska bli fullt demokratiskt, och hur stort inflytande den kinesiska centralregeringen ska ha över regionen i framtiden.

Uppsatsen inleds med ett kapitel som kortfattat beskriver bakgrunden till konflikten, Occupy Central, mediernas roll och inflytande i Kina och Hongkong, samt de två tidningar som valts till analysen. Efter detta beskrivs uppsatsens syfte och frågeställning, samt vilka avgränsningar som gjorts. I efterföljande kapitel ges en redogörelse för tidigare forskning. Därefter följer en genomgång av uppsatsens teoretiska ramverk. Efter detta presenteras uppsatsens empiri, samt den valda metoden och potentiella och reella metodproblem. Den efterföljande delen utgörs av analys och redovisning av resultat. Detta kapitel är uppdelat i fyra delar, vilka sammanlagt beskriver tre episoder. Den inledande rapporteringen om Occupy Central analyseras och analyseras och redovisas i kapitlets första del. I den andra delen analyseras och redovisas pressens hantering av rörelsens officiella lansering. Den tredje episoden, vars texter handlar om att stödet för rörelsen uppges svikta, behandlar ett tidsförlopp över två dagar. Därför har jag valt att dela upp denna episod i två delar, en för varje dag. Slutligen presenterar jag mina slutsatser och diskuterar mina resultat, samt ger en sammanfattning av arbetet och dess slutsatser.

⁴ [förf. övers.] <http://www.scmp.com/news/hong-kong/poll/1189161/would-hongkongers-vote-return-british-overseas-territory-given-option>

1.1 Bakgrund

Occupy Central (OC), som uppstod i Hongkong under hösten 2011, var en del av den globala Occupy-rörelse, som fick stor uppmärksamhet i samband med Occupy Wall Streets mediala genomslag samma år.ⁱ Protestanterna, som kämpade för ”äkta demokrati”, belägrade ett torg i Hongkongs centrala affärsdistrikt den 15 oktober 2011 och förblev där ända fram till den 11 september 2012 då de sista ockupanterna slutligen vräktes av den lokala domstolens ordningsvakter.⁵

Den 16 januari 2013, knappt fyra månader efter att den sista ockupanten lämnat området, publiceras i tidningen *Hong Kong Economic Journal* en artikel av akademikern Benny Tai Yiu-ting (Tai)ⁱⁱ, som är stående kolumnist i tidningen.⁶ I denna kolumn framlades ett förslag om att genomföra en ny protestaktion i affärsdistriktet Central 2014 och att utöva civil olydnad; detta för att sätta press på Kinas centralregering, som lovat att införa fria val till 2017 års val av Hongkongs chefsminister. Texten utgjorde startskottet för en debatt om Hongkongs framtid och om hur framtida demokratiska reformer för Hongkong bör genomföras.⁷ I inhemska medier kom Tai snart att beskrivas som grundare av en ny Occupy-rörelse. Tai är rörelsens mest framträdande språkrör och har i egenskap av grundare en extra betydande funktion som talesperson.

Debatten om Hongkongs framtid är mycket intressant att studera, bland annat eftersom regionens motstridiga identiteter utgör en krock mellan två politiska kulturer; den lokala kulturen stammade från det brittiska kolonialsystemet, och den kultur som representeras av Folkrepubliken Kina (PRC). University of Hong Kong utför vare år en attitydmätning om etnisk identitetstillhörighet, som i föl visade att andelen hongkongbor som identifierar sig som ”kinesiska medborgare” minskar. Bland både unga och vuxna hongkongbor har denna siffra stadigt sjunkit sedan 2009 och är nu lägre än på 13 år.⁸ Detta är sannolikt ingen slump. Redan under det brittiska kolonialstyret var strävan efter ökad självständighet och

⁵ http://www.chinadaily.com.cn/hkedition/2012-09/12/content_15751385.htm

⁶ *Hong Kong Economic Journal*, 16 januari 2013

⁷ Demokratiprotesterna har även uppmärksammats internationellt, bland annat av *The New York Times* (*The New York Times*, 15 mars 2013).

⁸ Pressmeddelande och resultaten återfinns på <http://hkupop.hku.hk/english/release/release937.html#1>

demokratiska reformer viktiga frågor för regionens invånare. Under devisen ”Ett land – två system”, har Hongkong och dess invånare varit angelägna om att bevara sitt eget sätt att leva, med så liten inblandning som möjligt av Centralkommittén i Beijing. Viljan att distansera sig från Kina är således inte ny, och stora delar av Hongkongs befolkning uppfattar sig själva som en del av någonting annat än den nationella kinesiska identiteten, trots att ca 95 procent av hongkongborna uppskattas vara etniska Han-kineser.⁹ Paradoxalt nog tycks stora delar av Hongkongs befolkning ändå betrakta frågan om en framtida demokratisering som sammankopplad med Kina. Många hongkongbor upplever nämligen sin identitet vara starkt närbesläktad med den kinesiska.¹⁰ⁱⁱⁱ

Mengmeng Zhang skriver att identitetsförändringar som Hongkong genomgått alltid varit starkt sammankopplade med politiska förändringar.¹¹ Ur ett historiskt perspektiv kan perioden mellan 1970 och 1990 beskrivas som ödesdecennium för Hongkong. PRC inledde förhandlingar med Storbritannien 1972, där de begärde att Hongkong och Macau skulle återlämnas. Genom undertecknandet av Sino-British Joint Declaration 1984 avgjordes sedermera Hongkongs framtid: 1997 skulle territoriet återigen bli kinesiskt. Majoriteten av hongkongborna skulle i och med undertecknandet också bli kinesiska medborgare 1997.¹² Slutandet av detta avtal kom att förstärka känslan av utsatthet hos medborgarna, eftersom många hongkongbor upplevde sig ha fallit mellan stolarna; exempelvis fick nu endast ett fåtal invånare med transatlantiska brittiska pass tillstånd att resa till, men inte bosätta sig i, Storbritannien. De två stormakternas förhandlingar skedde helt utan formell representation från vare sig Hongkong eller Macau; känslan av isolering ökade, vilket ledde till att en lokal identitet började formas.¹³

⁹ Zhang 2010, 40; Chan & Larsson 2005, 8

¹⁰ Zhang 2010, 34

¹¹ *ibid.*, 34

¹² Hughes, 1968 återgivet i Zhang 2010, 45

¹³ *ibid.*, 44

1.1.1 Hongkong är en undermålig demokrati

Parollen ”Ett land – två system”, som introducerades under 1980-talet innebär bland annat att Hongkong fram till 2047 tillåts behålla friheter som infördes under den brittiska kolonialiseringen, men som än så länge förnekas deras grannar på fastlandet. HKSAR ska bland annat, enligt konstitutionen Basic Law, få behålla sin verkställande, lagstiftande och oberoende makt, det kapitalistiska systemet, ett flerpartisystem, yttrandefrihet, samt möjligheten till fri opinionsbildning.¹⁴ Det är givetvis svårt att mäta hur pass demokratiskt ett land är, bland annat eftersom det är svårt att tydligt definiera vad som ska inrymmas i själva demokratibegreppet. Eftersom Sverige är ett av världens mest demokratiska länder tar sannolikt de flesta läsare av denna uppsats dessa rättigheter för givna, men ännu kan invånarna i Hongkong knappast påstås leva i en fullgod demokrati.^{iv} Sedan 2012 klassar The Economists demokratiindex Hongkong som en undermålig demokrati. Med det menas att det, trots att grundläggande medborgerliga rättigheter respekteras, ändå finns stora svagheter i det politiska systemet.¹⁵

Sullivan et. al. skriver att

Although the Basic Law, Hong Kong’s mini-constitution (adopted July 1, 1997), allowed for full democracy starting in 2008, universal suffrage has not been achieved. The issue has aroused heated debate, numerous demonstrations, and annual social protests calling for immediate, full democracy.¹⁶

Hongkongs demokratiörelse har ett starkt stöd hos invånarna i regionen och gatorna i Hongkong har vid flera tillfällen under årens lopp varit fyllda av demonstranter. Bland annat i samband med massakern på Himmelska fridens torg 1989. Ett flertal frågor lyftes då på fastlandet, i synnerhet om frihet, rättigheter och demokrati; frågor som speglade en oro även hos hongkongborna. Demonstrationerna i Beijing fick stort stöd i Hongkong och när militären brutalt slog ned demonstranter med våld sågs det som ett exempel på hur hongkongbornas egen framtid riskerade att bli efter övertagandet. Detta, skriver Zhang, var första gången som Hongkongs lokalbefolkning bildade opinion kring frågor som rörde deras eget sätt att leva. I

¹⁴ Basic Law 1990

¹⁵ Democracy index 2012

¹⁶ Sullivan et. al. 2012, 43

detta hade media en avgörande roll, som sände ut händelsen och de efterföljande debatterna till alla territoriets delar. Det blev då ännu tydligare för hongkongborna att deras gemensamma sätt att leva skiljde sig diametralt från livet på andra sidan om Pärlfloden.¹⁷ Ett modernt exempel på denna kampvilja är de massiva protester som ägde rum den 1 juli 2003; detta var den dittills största protesten som hongkongborna engagerat sig i sedan 1989. I denna protest deltog uppemot en halv miljon invånare i ett demonstrationståg mot ett omstritt lagförslag, för att skydda sina medborgerliga friheter och för att verka för demokratiska reformer. Den massiva proteststormen ledde till att lagförslaget drogs tillbaka; förslaget har till dags dato inte verkställts, och har bordlagts på obestämd tid. Sedan 2003 har en årlig demonstration ägt rum detta datum.¹⁸

1.1.2 Mediernas makt och inflytande i Kina och Hongkong

Den makt som media förfogar över beskrivs av Berglez och Olausson som *symbolisk makt*. Symbolisk makt definieras som ”förmågan att påverka och kontrollera omgivningen genom symbol- och meningsproduktion”¹⁹. De skriver att ”De teknologiska resurserna är centrala för denna typ av maktutövning. Ju mer avancerad informations och kommunikationsteknologi, desto större chans att symboliskt kunna påverka många (masskommunikation).”²⁰ Retorikforskaren Jim A. Kuypers tar bland annat upp en studie av Maxwell E. McComb och Donald L. Shaw (1972), som menar att pressen verkar som politiska väljares främsta primärkälla för politisk information.²¹ Detta är givetvis intressant, eftersom det visar vilket inflytande media har över det stora antalet människors medvetande i moderna samhällen.

Sedan Kina införde marknadsekonomiska principer på 1980-talet har dess mediers roll skiftat. Även om kinesiska medier fortfarande prioriterar Kommunistpartiet så har landets nyhetskanaler sedan dess fått spela flera roller samtidigt. Medierna fick då större möjligheter att sprida inte bara information om Kommunistpartiet utan även andra typer av nyheter och underhållning, och tvingades därför i viss mån anpassa sig för marknadskrafterna.²²

¹⁷ Zhang 2010, 45

¹⁸ Human Rights Watch 2004, 6; Amnesty International 2007, 8

¹⁹ Berglez & Olausson 2009, 20

²⁰ *ibid.*, 20

²¹ Kuypers 2009, 182

²² Chen 2012, 307

På Hongkongs mediemarknad har tryckt media stor betydelse. De tryckta medierna dominerade cirka halva reklammarknaden 2007.²³ Fastän det totala antalet läsare av tryckta medier har sjunkit under de senaste åren på bekostnad av internet och andra nya mediers framgångar har Hongkongs nyhetstidningar störst läsekrets i hela Asien och Stillahavsområdet.²⁴

1.1.3 Mediernas roll som nyhetsförmedlare

Peter Berglez skriver att

[d]et finns ett formellt regelverk, som uttryckligen kräver att nyhetsjournalistiken ska vara så objektiv som möjligt, och ett informellt regelverk, som snarare konstitueras utifrån den sociokulturella relationen mellan redaktion och publik. Hanteringen av objektivitet i den konkreta nyhetspraktiken är alltid resultatet av *samspelet* mellan det formella och informella regelverket.²⁵

Samtidigt som nyheter är en produkt av samspelet mellan publiken och mediernas redaktionella normer, regler och interna kultur är de även resultatet av en enskild skribents individuella kognitiva uppskattningar om samhället och sin omgivning. Texterna färgas av skribentens personliga värderingar, erfarenheter och ideologiska hållning. Det sker således en slags växelverkan mellan dessa krafter; texten är resultatet av samspelet mellan skribenten och de formella och informella reglerna, samtidigt som den produkt som presenteras för läsaren också representerar tidningens värderingar och ideologiska hållning. Wodak skriver att "[m]edia institutions often purport to be neutral in that they provide space for public discourse, that they reflect states of affairs disinterestedly, and that they give the perceptions and arguments of the newsmakers."²⁶ De flesta människor förväntar sig att medier ska rapportera sakligt och opartiskt, och en tidnings läsare räknar med en balanserad och neutral nyhetsrapportering. Hur pass saklig eller objektiv denna rapportering sedan kommer att uppfattas som beror dock på i vilken utsträckning mediernas konstruktion och reproduktion av det styrande samhällets hegemoniska ideologi(er) stämmer överens med läsarnas egna uppfattningar om verklighetens beskaffenhet.

²³ AC Nielsen 2007

²⁴ AC Nielsen 2011

²⁵ Berglez 2003, 46

²⁶ Wodak et al. 2002, 6

Fastän det på pappret råder pressfrihet, fri opinionsbildning och yttrandefrihet i Hongkong är självcensur i pressen ett utbrett problem.²⁷ I en rapport från 2004 konstaterar dock Human Rights Watch att Hongkong bedöms ha en fri press, trots att journalister hotats och problemen med självcensur. Av rapporten framgår även att Hongkong visserligen har ett flerpartisystem, men att systemet är starkt jävigt till förmån för det kinesiska centralstyret. Rapporten noterar även att den politiska oppositionen kan verka offentligt utan fara för repressalier. Trots det har Kina ännu inte gjort verklighet av löftet om att tillåta allmän rösträtt i Hongkong, fastän artikel 45 i Hongkongs konstitution tydligt anger detta som ett mål för framtiden. Det är fortfarande oklart när detta kommer att införas.²⁸

Zhang menar att förutsättningarna för att klassificera Hongkongs nyhetsmedier förändras med den sociala kontexten och att *de flesta* medier i Hongkong numera tar ställning för Hongkong snarare än för Kina, särskilt i frågor om demokratiska reformer.²⁹ Därför har det inte alltid varit fruktbart att dela in pressen i Hongkong på en höger/vänster-skala. Istället har en indelning föreslagits, där pressen skulle klassificeras som vänsterorienterad, mittenpolitisk eller mer marknadsorienterad. Men eftersom samspelet mellan politiska och ekonomiska krafter fått varje nyhetsorganisation att inta en unik position i förhållande till de andra så menar Zhang att också denna indelning är delvis bristfällig, eftersom "[m]arket-oriented news media did not necessarily depoliticize their content. Instead, with the concern of credibility, market-oriented journalism can be the most politically daring and critical."³⁰ Hongkongs dagspress, skriver Zhang, täcker hela det politiska spektrat, och har både skiftande journalistisk stil och trovärdighet.³¹ Zhang skriver också att tidningar som i mindre utsträckning ägnar sig åt sensationsjournalistik och som rapporterar mer utifrån hongkongbornas perspektiv kommer att uppfattas som mer trovärdiga, vilket förklarar varför dagstidningar som riktar sig till eliten och som tar ställning för Hongkong upplevs som mer trovärdiga än mer massorienterade dagstidningar och de som tar ställning för Kina.³²

²⁷ Lee & Chan 2008

²⁸ Human Rights Watch 2004, 41; Basic Law, 1990, artikel 45; Zhang 2012, 28

²⁹ Zhang 2010, 68f

³⁰ *ibid.*, 69

³¹ *ibid.*, 69

³² *ibid.*, 68

1.1.4 South China Morning Post och China Daily

De två tidningar som granskas i detta arbete har bland annat valts ut eftersom deras politiska ideologiska hållningar är varandras motsatser. Nedan kommer en beskrivning av respektive tidning ges.

The South China Morning Post (SCMP), som grundades under det Brittiska kolonialväldet, är Hongkongs äldsta dagstidning. Den är engelskspråkig och dess läsekrets består i första hand av regionens konservativa och liberala elit.^{33v} Enligt mätningar har SCMP en stadig läsekrets (omkring 399,000 läsare) och en daglig cirkulation på cirka 108,000 exemplar.³⁴ Eftersom SCMP är den ledande engelskspråkiga tidningen i Hongkong finner jag den lämplig som analysobjekt i detta arbete.

Tidningen betraktades fram till slutet av 1990-talet som mycket pro-Brittisk, men i och med britternas återlämnande av Hongkong och flera ägarbyten har tidningen, liksom många andra, numera tonat ned sin kritik mot Kina.³⁵ SCMP utger sig för att vara objektiv och neutral, i den utsträckning det är möjligt, men har även uppgett att ”[...]we are all colored by our own experiences and our perspectives are influenced by our primary presence in Hong Kong, which is an integral, but distinct, part of China.”³⁶ Tidningen är inflytelserik och uppfattas som en av Hongkongs mest trovärdiga dagstidningar.³⁷ Att SCMP upplevs ha hög trovärdighet beror sannolikt på att den inte ägnar sig åt sensationsjournalistik i samma utsträckning som tabloidpressen samt eftersom den tar ställning för Hongkong och dess invånare.

The China Daily (CD) grundades 1981 och är kinas enda nationella engelskspråkiga dagstidning. På sin hemsida uppger tidningen att cirkulationen ligger på mer än 200,000 exemplar, varav en tredjedel distribueras utomlands. Där står att tidningens ”uppdrag” är att verka som kinas röst i världen och att sprida information om kinas integrering med

³³ Flowerdew et. al. 2002, 320; Zhang 2010, 56

³⁴ <http://www.marketwatch.com/story/south-china-morning-post-strengthens-newsroom-with-top-editorial-hires-2012-09-17>

³⁵ ELN in China 2006, 18; Huang, Zhang, & Yi, 2002; Lee & Chu, 1998

³⁶ C.K. Lau (chefredaktör 2007-2009) citerat i ELN in China 2006, 18f

³⁷ *ibid.*, 18

världssamfundet.³⁸ Inom tidningsgruppen ingår China Business Weekly, China Daily Hong Kong Edition, Reports from China, Shanghai Star, Beijing Weekend, 21st Century, 21st Century Teens Senior Edition, 21st Century Teens Junior Edition och the China Daily Web site (www.chinadaily.com.cn).³⁹ Jag har valt att använda tidningens Hongkong-upplaga, the China Daily Hong Kong edition (CDHK) i detta arbete, eftersom den produceras i Hongkong och har hongkongborna som sin huvudsakliga målgrupp. Det webbaserade uppslagsverket ChinaDetail anger att CD, som inte längre uppbär statligt stöd, numera har lagt sig till med en mer marknadsinriktad strategi.⁴⁰ Trots sina försök till marknadsanpassning går tidningen med förlust på grund av allt större konkurrensutsatthet på den kinesiska tidningsmarknaden.⁴¹

Eftersom tidningen är känd som centralregeringens språkrör är dess rapportering om OC mycket intressant, då texter i denna tidning kan sägas föra Kinas kommunistiska partis och dess centralregerings talan. Som bland annat Lily Chen poängterat är tidningen inte generellt representativ för alla kinesiska tryckta medier, men är måhända ändå representativ för den del av media som ännu är statskontrollerad. Chen skriver att "[...]it is closely associated with the CCP and clearly reflects the way the Party wishes China to be perceived by the outside world."⁴² Tidningen ägs av landets huvudsakliga kinesiskspråkiga dagstidning, the People's Daily, och är dess systertidning. I och med att tidningen är skriven på engelska kan den därför sägas vara det kinesiska kommunistpartiets språkrör i sin kommunikation med yttervärlden.⁴³ Tidningen är fortfarande statskontrollerad i viss mån, och självensur bland tidningens journalister verkar vara hög och är ett utbrett problem. Den redaktionella policyn är att stödja Kommunistpartiets politik och att endast kritisera de styrande i den mån de avviker från partiets linje.

Sammanfattningsvis kan SCMP genom möjligheterna till friare journalistisk utövning ses som representanter av en mer västinfluerad, liberal världsbild; präglad av sina år som brittisk koloni; medan CDHK representerar den statskontrollerade kinesiska kommunismen.

³⁸ <http://www.chinadaily.com.cn/english/static/aboutchinadaily.html>

³⁹ <http://www.chinadetail.com/Who/MediaPublicationChinaDaily.php>

⁴⁰ *ibid.*

⁴¹ Chen 2012, 309

⁴² *ibid.*, 309

⁴³ *ibid.*, 309

1.2 Uppsatsens syfte och frågeställning

Uppsatsens syfte är att studera hur den engelskspråkiga pressen i Hongkong konstruerar den pågående politiska konflikten mellan den politiska rörelsen Occupy Central (OC) och Kinas centralregering. Detta görs genom att studera och jämföra regionens två största engelskspråkiga dagstidningar utifrån ett ideologikritiskt perspektiv, och därför kommer jag att använda kritisk diskursanalys (CDA) som metod.

För att uppfylla detta syfte har jag formulerat följande frågeställningar:

1. Vilka politiska ideologier gynnas i diskurser som förs om OC i Hongkongs engelskspråkiga press?
2. Vilken attityd till demokratisk utveckling har varit dominerande i pressens rapportering om OC?

1.3 Avgränsningar

Jag har avgränsat mitt arbete till den engelskspråkiga pressen, och arbetet omfattar endast material från Hongkongs två största engelskspråkiga dagstidningar, the South China Morning Post (SCMP) och the China Daily Hong Kong Edition (CDHK).

2 Tidigare forskning

Det är viktigt att ta hänsyn till skiljaktigheter som råder i medierna gällande Hongkong och övriga Kina. Dessa skiljaktigheter har beskrivits bland annat i forskning om Hongkongs identitet och kultur. Denna forskning har ofta varit av komparativ art, och Hongkongs identitet har däri ställts i relation till Kina, bland annat i ett antal statsvetenskapliga studier.⁴⁴ Man har i dessa undersökt Hongkongs identitet i relation till Kina och kommit fram till att Hongkongs identitet skiljer sig från den kinesiska på vissa områden. Samtidigt skriver Carl-Johan Kullving att ”Paradoxalt nog ser Hongkong sig som en stad i Kina och del av Moderlandet, men känner samtidigt stor stolthet av att ha sitt unika samhällssystem och sin

⁴⁴ Chan & Larsson 2005; Kullving 2012

ekonomi. Iögonfallande är den latent kinesiska nationalismen och att Moderlandet ses som en sådan självklarhet att den skrivs mellan raderna.”⁴⁵

Många studier inom den medie- och kommunikationsvetenskapliga forskningen är kvantitativa, vilket bland annat inneburit att de inte tagit hänsyn till mening och makt på samma sätt som mer kvalitativa analyser gör. De är heller inte lika djupgående som kvalitativa analyser, utan ser endast till det manifesta i texterna. De kvantitativa analyserna behandlar ett större material, dessutom under en längre tid. Detta skänker större möjligheter att generalisera utifrån resultaten, men de flesta studiers fokus har varit på endast den kinesiskspråkiga Hongkong-pressen.^{vi}

En studie publicerad i China Media Research undersöker exempelvis representationen av Kina i tre kinesiskspråkiga Hongkong-tidningar, från perioderna 2005, 2008 och 2010.⁴⁶ För att undersöka hur representationen har sett ut har forskarna använt kvantitativ innehållsanalys som metod. Man har använt sig av teorier om socialkonstruktionism, nationell image, och framing. Forskarna ställde följande tre frågor: 1) Hur porträtteras Kina i de tre HK-tidningarna? 2) Finns det någon skillnad av bilden i olika tidningar under de tre tidsperioderna? 3) Vilka interna och externa faktorer påverkar denna media-representation av Kina? Resultaten visar bland annat att Hongkong-media till stor del drivs av samspelet mellan politiskt tryck och ekonomiska krafter, på grund av att regionen åtnjuter relativt många friheter, trots avsaknaden av ett fullgott demokratiskt system. Efter 1997 har detta lett till en spänd situation; Det kinesiska kommunistpartiet har utövat makt över pressen indirekt, genom att tillfälligt förordna och belöna medieägare i Hongkong med politiska utnämningar, samt sannolikt även gett ekonomisk belöning till dessa aktörer. Detta har lett till en viss konformitet, eller åtminstone till en mer ”neutral” position, som inte förolämpar Kinas regering.

Även Zhang & Mihelj kommer fram till liknande slutsatser i en artikel publicerad i Asian Journal Of Communication.⁴⁷ Också denna undersökning visar de kinesiskspråkiga tidningarna i Hongkongs bild av Hongkong i relation till fastlandet. Forskarna undersökte då den diskursiva konstruktionen av kollektiv identitet i Hongkong-press, främst i relation med

⁴⁵ Kullving 2012, 26

⁴⁶ Wei, 2012

⁴⁷ Zhang & Mihelj 2012

fastlandet i samband med valet av chefsminister 2005. Artikeln undersöker den diskursiva konstruktionen av Hongkong-identitet. Metoden som använts är kvantitativ. Forskarna har kombinerat en korpusassisterad diskursstudie (CADS) med en undersökning av ägandeförhållanden av media och politisk tillhörighet av de individuella tidningarna. De frågade 1) Hur ser relationen mellan identitetsdiskurser i media ut? 2) Hur ser den politiska och ekonomiska kontexten av medieproduktion i Hongkong ut? 3) Hur ser relationen ut dem emellan? 4) Hur ser de tävlande konstruktionerna av Hongkong-identitet ut i pressen? 5) På vilket sätt och varför är dessa divergenta diskursiva mönster kopplade till den politiska ekonomin av Hongkong-pressen? Deras resultat visar att de diskursiva mönstren varierar systematiskt beroende på tidning (ägarskap), kommersiella imperativ och typ av tidning. Tidningar som var mer pro-demokratiska distanserade sig mer mot fastlandet och hongkongbor porträtterades i mer aktiva termer. Regimtrogna tidningar ser Hongkong mer som en del av Kina och diskuterar vanligen inte relationen mellan fastlandet och Hongkong. När det väl görs porträtteras Hongkongbor i mer passiva termer.

För en kvalitativ studie är det naturligtvis även relevant att ta upp kvalitativt inriktad forskning i detta kapitel, vilket jag nu ämnar göra nedan. Jag kommer presentera en artikel som jag funnit extra intressant, då den studerat ett empiriskt material som liknar det som ingår i detta arbete, samt eftersom den använt kritisk diskursanalys (CDA) som metod. Arbetet har även visat fruktbarheten med att applicera begrepp som en tidigare främst applicerats på liknande material i en västerländsk kontext.

Flowerdew et al. har i en artikel publicerad i *Discourse & Society* 2002 undersökt SCMP:s diskursiva praktiker i samband med nyhetsrapportering om asylsökande fastlandskineser i HKSAR mellan 1999-2000.⁴⁸ Denna studie är av kvalitativ karaktär. Forskarna har utgått från ett flertal olika teoretiker inom CDA (Fairclough, Wodak, Halliday, van Dijk) och studerat tidningen enligt Fowlers medieperspektiv. Ett av målen med denna studie var att pröva dessa teorier på ett asiatiskt material, för att se om resultaten matchade den tidigare forskningen vilken nästan uteslutande bestått av analyser av europeiskt och västerländskt material. Frågan som ställdes var därför i vilken mån SCMP speglar de diskriminerande diskursiva strategier som identifierats av tidigare forskare. Resultaten visar att även SCMP använder alla de diskriminerande diskursiva strategier som beskrivs i teorin. Forskarna fann att SCMP i frågan

⁴⁸ Flowerdew et al., 2002

om asylsökande fastlandskineser varit en slags megafon för Hongkongs myndigheter, som reproducerat deras anti-invandrar-retorik och att denna diskriminerande diskurs förstärkt klyftan mellan "the ingroup" och de diskriminerade. En intressant iakttagelse var att de noterade skillnader mellan ledarsidor (opinion) och nyhetsrapportering ("objektiva"). Tidningens ledarsidor ger en något mer sympatisk bild av asylsökarna, och kritiserar bl.a. den lokala regeringens fördomsfullhet. Resultaten öppnar därför möjligheten att ställa frågan huruvida det är den diskriminerande attityd som dominerar i nyheterna eller den mer toleranta som återfinns på ledarsidorna som representerar tidningens sanna institutionella ideologi.

3 Teoretiska utgångspunkter

I följande avsnitt kommer jag att beskriva den kritiska diskursanalysen som teoretiskt ramverk. Jag kommer även presentera uppsatsens mest relevanta teoretiska begrepp. Eftersom arbetet studerar hur politiska ideologier konstrueras i diskursen är det centrala begreppet för denna studie *ideologi*. Stora delar av den Marxistiska forskningen menar att samhällets dominanta grupper är beroende av de övriga klassernas stöd, och för att den dominerande gruppen ska kunna erhålla fortsatt stöd för sina värderingar och säkerställa att just deras idéer reproduceras måste dessa grupper ideologier vinna hegemonisk ställning.⁴⁹ Därför kommer även Gramscis definition av begreppet *hegemoni* kortfattat beskrivas och appliceras i denna uppsats. Begreppen används tillsammans för att studera de processer som medierna använder för att påverka grupper gemensamma värderingar, och som ligger till grund för gruppmedlemmarnas omdömen och sociala praktiker.

Zhang tar i sin avhandling om konstruktionen av Hongkongs identitet upp Norman Faircloughs tankar om hur grupper agerar när samhällsförändringar sker. Enligt Fairclough utvecklar grupperna olika strategier för att styra och kontrollera delar av dessa förändringsprocesser. Ett av de främsta redskapen som står grupperna till buds är diskursen. Genom subjektiva framställningar och beskrivningar av det förflutna, det som händer i nuet och genom att presentera olika förutsägelser om hur framtiden kan komma att se ut bidrar medierna till att forma och kontrollera det kollektiva medvetandet. Om de diskursiva strategierna är framgångsrika kan de sedan påverka, forma och leda (eller avleda) dessa sociala förändringar.

According to Fairclough (2006), in the situation of major social change, discourses constructed in the public space 'represent and narrate what has happened in the past and is happening in the present, including why previous systems have failed, and imagine and advocate possible alternatives for the future, possible economic (social, political, cultural) orders which might overcome existing problems and offer better futures'.⁵⁰

⁴⁹ Williams 2010, 149f

⁵⁰ Zhang 2010, 107

De dominerande gruppernas diskurser präglar samhället på alla nivåer. Här har medierna, tillsammans med flera andra samhällsbärande institutioner, en kritisk roll. I medierna sker ett ständigt förhandlande växelspel mellan olika grupper, där den dominerande gruppens ideologi måste framställas som den bästa jämfört med andra utmanande grupper.

Även Williams menar att medierna har en avgörande roll för reproduktionen av ideologier. Medier betraktas av många som partiska, som reproducerar stereotyper och som organiserade runt olika format som förmedlar en viss världsbild.⁵¹ Detta till trots ger medierna vanligen sken av att vara opartiska och objektiva nyhetsförmedlare; som om nyheterna skulle finnas någonstans därute och journalisterna endast vore neutrala verktyg som för informationen vidare till läsaren, lyssnaren eller tittaren.

3.1 Kritisk diskursanalys

För att närmare studera hur politiska ideologier konstrueras i mediernas nyhetsrapportering finner jag det lämpligt att tillämpa kritisk diskursanalys (CDA) på det valda materialet. Wodak skriver att "CDA is useful in disclosing the discursive nature of much contemporary social and cultural change."⁵² Eftersom relationen mellan samhälle och språk är så komplex fordrar CDA ett tvärvetenskapligt förhållningssätt. CDA inrymmer därför flera olika teoretiska ramverk att applicera på materialet, avhängiga på forskarens frågeställning och infallsvinkel.⁵³ Wodak betonar därför vikten av att den som använder sig av metoden alltid tydligt redogör för vilken eller vilka teorier och forskare man förhåller sig till i sitt eget arbete och vad som avses med de begrepp som man använder.⁵⁴ Då jag är intresserad av hur de två tidningarnas disparata ideologiska hållningar konstrueras i nyhetstexterna finner jag CDA vara det bäst lämpade verktyget för att studera hur dessa politiska ideologier kommer till uttryck i nyhetsrapporteringen om den nya Occupy-rörelsen.

Även Berglez ser CDA som väl lämpat för analys av medietexter ur ett ideologikritiskt perspektiv, eftersom samhällets sociala orättvisor och ojämlika relationer finns inbäddade i vardagsspråket.

⁵¹ Williams 2010, 10

⁵² Wodak 2002, 6

⁵³ Wodak 2006, 8

⁵⁴ *ibid.*, 2

Berglez skriver att

[...]en text fungerar som ideologi förutsatt att den framträder som icke-ideologi, dvs. som neutral och objektiv information där det inte finns något att ifrågasätta. När ett vinklat maktintresse framträder som neutral och okontroversiell information har vi att göra med ideologi. Och om jag som mediekonsument okritiskt anammar informationen finns det risk för att jag själv blir ”budbärare” av densamma.⁵⁵

Den som analyserar texter ur ett ideologikritiskt perspektiv har som uppgift ”att föra dessa förhållanden upp till ytan.”.⁵⁶ Med ”kritisk” menas här att forskaren har ett kritiskt förhållningssätt till sitt valda material. Detta kräver att forskaren intar en viss distans till sitt material, att materialet betraktas i sin samhällseliga kontext och att forskaren gör sina egna politiska ställningstaganden explicita för läsaren. Ansatsen kräver även att forskaren kontinuerligt under arbetets gång reflekterar över sina resultat genom öppen självreflektion.⁵⁷

Flera forskare inom CDA, bland annat Ruth Wodak och Teun van Dijk, framhåller att CDA inte är en specifik teori, och att CDA heller inte gör anspråk på att förse forskaren med en specifik teori att applicera på sitt material.⁵⁸ CDA karaktäriseras heller inte av en specifik metodologi, utan är snarare att betrakta som en samling bestående av flera olika teoretiska ramverk, som alla är inriktade mot olika typer av data och metodologier som används för att besvara olika frågeställningar. De mest grundläggande principer som de flesta forskare inom CDA vidhåller, skriver Wodak, är dock betraktandet av språket som en social praktik, och uppfattningen att sammanhanget i vilket språket brukas är av avgörande betydelse. Wodak förtydligar och förklarar att detta synsätt postulerar ett dialektiskt förhållande mellan diskurser, institutioner, de sociala sammanhang och de sociala strukturer i vilka de förekommer. Det betyder att diskurser såväl formar som formas av sammanhangen i vilka de tillämpas; det innebär att diskurser samtidigt är konstituerande och socialt betingade. Språket, skriver Wodak, upprätthåller och reproducerar rådande maktförhållanden, samtidigt som det

⁵⁵ Berglez 2010, 269

⁵⁶ *ibid.*, 269

⁵⁷ Wodak 2002, 9

⁵⁸ Wodak 2006, 2; van Dijk 1998, 61

tidvis bidrar till samhällsomvandling, då det brukas på sätt som utmanar den eller de existerande hegemoniska ideologierna.⁵⁹

3.1.1 Ideologi

Inom medievetenskapen har den klassiska marxistiska uppfattningen om ideologi, som ett delvis ofullständigt och förvrängt trossystem som skyler verkliga sociala relationer, länge varit välanvänd och dominerande.⁶⁰ Men ideologibegreppet är komplext; det rymmer många tolkningar, och det går egentligen inte att finna någon entydig definition av begreppet.⁶¹

Inom CDA betraktas ideologi som en central aspekt av etablerandet och upprätthållandet av ojämlika maktförhållanden.⁶² van Dijk, som är en av de tongivande analytikerna inom forskningsfältet, definierar ideologier som kategoriska och schematiskt kodade mentala representationer, vilka inrymmer vissa utvalda värderingar. Det är dessa värderingar som ligger till grund för gruppmedlemmarnas omdömen och sociala praktiker.⁶³ Han skriver att en grups ideologi uttrycks och är synlig i dess diskurs och att det i en offentlig och institutionell diskurs vanligtvis ligger i gruppernas intresse att presentera sig själva och sina egna åsikter i bättre dager än ”de andras”. van Dijk använder metaforen om en *ideologisk kvadrat* för att förklara den form av språkligt handlande som innebär att grupper använder en positiv självrepresentation, och en samtidig negativ representation av andra; något som han menar är karaktäristiskt för det sätt som vi uppfattar och representerar världen på.⁶⁴ Dessa diskursiva strategier kan uttryckas både på mikronivå, genom ordval som ger positiva eller negativa konnotationer, samt i strukturen av ett argument eller påstående på en övergripande makronivå.⁶⁵ För detta arbete har van Dijks teori om den ideologiska kvadraten stor betydelse, eftersom den används för att illustrera hur Hongkongs press konstruerar och reproducerar politiska ideologier i nyhetsdiskursen. Med hjälp av denna metafor skänker van Dijk analytikern ett mycket konkret och användbart redskap i sökandet efter de diskursiva strategier som skapar ideologiska representationer i texter och andra yttranden.

⁵⁹ Wodak 2006, 2-3

⁶⁰ Williams 2010., 9

⁶¹ *ibid.*, 9

⁶² *ibid.*, 10

⁶³ Van Dijk 1998, 26

⁶⁴ van Dijk 1998, 33; Richardson 2007, 51

⁶⁵ Van Dijk 1998, 33

En text, skriver van Dijk, uttrycker på många sätt endast ”toppen av ett isberg” av det som inryms i de mentala modellerna, och de flesta läsare av en text kan oftast utläsa mer ur en text än endast det som den uttrycker explicit.⁶⁶ Det kan i viss mån vara mer eller mindre uppenbart vilka ”sanningar” som döljer sig i ett budskaps mentala representationer,^{vii} men van Dijk gör tydligt att en grups normer och värderingar inte automatiskt blir till sanning bara för att de upplevs som sanna av den egna gruppen. Värderande och normerande omdömen är inte per automatik sanna, även om de delas av ett större kollektiv; de är och förblir åsikter – inte oomkullrunneliga faktum.⁶⁷

Eftersom individer kan tillhöra flera sociala grupper samtidigt kan de också dela flera olika ideologier på en och samma gång. Detta innebär att olika ideologier påverkar individens sociala praktiker i varierande stor utsträckning i olika situationer. Van Dijk skriver att de flesta yttranden samtidigt inkluderar olika *mentala modeller*, som är individuella och beroende av kontext.⁶⁸ Dessa modeller beskrivs av van Dijk som ”the interface between social representations, including ideologies, on the one hand, and social practices and discourse on the other hand.”⁶⁹ De mentala modellerna, menar van Dijk, är personliga uppfattningar och erfarenheter som grundas, dels i socialt delade uppfattningar och attityder, men även i individuella erfarenheter. Ideologier kan alltså förstås såväl på ett medvetet plan som på ett undermedvetet och personligt plan. Alla sociala praktiker, menar van Dijk, förstås genom mentala modeller.

3.1.2 Hegemoni

För att förstå varför *vissa* ideologier etableras och reproduceras framför andra är det även viktigt för läsare av detta arbete att ha en grundläggande förståelse av begreppet *hegemoni*. Den politiska teoretikern och filosofen Antonio Gramsci problematiserar och utvecklar i 1900-talets början ideologibegreppet genom att ifrågasätta dåtidens Marxistiska syn på ideologi.⁷⁰ Gramsci avfärdar synen på att folket skulle vara hjärntvättade mottagare av och slavar under borgarklassens ideologi. Snarare, menar Gramsci, är de dominanta grupperna

⁶⁶ Van Dijk 1998, 28

⁶⁷ *ibid.*, 30

⁶⁸ *ibid.*, 26f

⁶⁹ *ibid.*, 27

⁷⁰ Howarth 2007, 101

beroende av de övriga klassernas stöd. För att vinna stöd från de underordnade klasserna krävs att den härskande gruppen ständigt presenterar sig och sina idéer i bästa dager och övertygar andra om att deras idéer är de bästa för att kunna förverkliga de olika gruppernas intressen och att styra samhället.⁷¹ Idéerna reproduceras och sprids direkt genom daglig mellanmännisklig interaktion, men är även inbyggda i samhällets olika institutioner. Idéerna presenteras och reproduceras i olika medier och i medieprodukter. Många av dessa idéer förefaller så naturliga att de genomsyrar folks sätt att tänka utan att egentligen ifrågasättas.

I Hongkong har nu olika politiskt aktiva grupper genom sina handlingar utmanat den rådande ordningen på ett sätt som väckt mediernas intresse. Hit hör exempelvis handlingar som den ett år långa ockupationen av Central och debattartiklar som den som skrevs av Tai i januari. Det är också av största vikt att ha medierna på sin sida. Kampen om hegemoni innebär ett ständigt förhandlande mellan de olika grupperna och kräver att de styrande är beredda att göra vissa kompromisser. Williams skriver att

The media [...] do not simply reproduce the views and beliefs of the ruling class but are crucial sites for struggle between competing ideas and beliefs, between rival worldviews and ideologies. [...] Hegemony must be 'flexible, responsive to changing conditions, adaptive – the same old ideas and procedures, in a situation of change will fail to wield the same hegemony' (O'Connor and Downing, 1995: 16).⁷²

En viktig poäng som förs fram av Williams är att förhandlandet mellan de styrande och de underordnade klasserna inte automatiskt innebär att allas åsikter väger lika tungt eller att alla deltar i debatten på lika villkor. Han skriver att

Hegemony still operates within the confines of the inequality in the distribution of economic and political power. The bourgeoisie still have the advantages of economic domination and intellectual and moral leadership, and their authority enables them to exercise a disproportionate influence over what is the dominant and generally accepted way of understanding the world.⁷³

Den grupp som har störst kontroll och inflytande över informationsteknologin (och därmed den symboliska makten) har, som tidigare nämnt, fortfarande större möjlighet att kunna

⁷¹ Williams 2010, 149f

⁷² *ibid.*, 150f

⁷³ Williams 2010, 150f

påverka fler genom en större spridning av sina budskap. Gruppen som har störst förfogande över den symboliska makten har alltså större potential att vinna gillande för sina idéer, och därmed även större chans att kunna styra över sin omgivning.

4 Material och metod

För att ta reda på hur den pågående politiska konflikten konstrueras och hur politiska ideologier kommer till uttryck i den engelskspråkiga pressens rapportering om OC genomförs en komparativ fallstudie av tidningarna the South China Morning Post (SCMP), Hongkongs mest lästa engelskspråkiga dagstidning, samt the China Daily Hong Kong Edition (CDHK), Kinas enda nationella engelskspråkiga dagstidning. Dessa tidningar är engelskspråkiga, och når därför en potentiellt större målgrupp än inhemska tidningar skrivna på kantonesiska eller mandarin. Principen som motiverar varför just dessa tidningar har valts ut framför andra är att de kan sägas vara de mest normgivande för Hongkongs engelskspråkiga press.⁷⁴

4.1 Urval och material

Det första urvalet av material ur dessa tidningar gjordes inledningsvis genom att välja tidsperiod och sedan begränsa sökningen till sökorden ”Occupy Central” i databaserna LexisNexis Academic och LibraryPressDisplay. Materialet bestod inledningsvis av både nyhetsartiklar, krönikor, renodlade debattartiklar, ledare, insändare och notiser samt någon enstaka rubrik som hänvisade till en annan sida längre in i tidningen.

Uppsatsens empiri har därefter gallrats ner till sammanlagt tio artiklar, fem från SCMP och fem från CDHK. Tre av texterna som hämtats ur CDHK är skrivna av krönikörer som kommenterar aktuella händelser. Alla texter är skrivna mellan den 16 februari och den 11 april 2013. Det ursprungliga materialet under perioden bestod av sammanlagt 75 texter där OC namngetts i något sammanhang, 20 i CDHK samt 55 i SCMP.

⁷⁴ Nilsson 2010, 129

Texterna har valts ut efter följande tre kriterier

1. datum
2. relevans
3. typ av artikel

Datumkriteriet ställdes upp för att hitta artiklar som ligger inom ramen för tre utvalda händelser. Dessa tre händelser är

1. respektive tidnings inledande rapporteringen från februari
2. rörelsens officiella lansering den 27 mars, samt
3. rapportering om hur stödet för rörelsen sviktar, som kommer i tryck mellan den 9-10 april i samband med en opinionsundersökning som offentliggjorts den 9 april.

Båda tidningars första artiklar som nämner OC har valts ut. För övriga artiklar har ett relevanskriterium ställts upp. Kriteriet har varit att utesluta artiklar som inte innehåller ”Occupy Central” i tidningsrubriken, vilket ökat relevansen av de valda artiklarna (SCMP publicerar exempelvis fem texter den 28 mars, där endast två innehåller dessa sökord i tidningsrubriken). Detta urval av artiklar gjordes bland annat med hänsyn till att rörelsen fick större bevakning i SCMP vissa dagar, som då publicerade ett stort antal texter i olika delar av tidningen. Jag har därför valt att utesluta ett antal texter utifrån ett typ-kriterium: endast text från SCMPs nyhetssidor har valts ut. I CDHK kom dock detta att orsaka en del problem, då stora delar av tidningens material bestått av översatta ledarartiklar och krönikor skrivna av nyhetskommentatorer samt debattinlägg skrivna av politiska profiler från fastlandet. Det har också varit svårt att avgöra vilka texter i denna tidning som ska betraktas som nyhetsartiklar och vilka som bör betraktas som ledartexter och krönikor. De flesta texter i CDHK varit uppenbart argumenterande, vilket lett till att det har varit svårt att skilja på vilken genre som texterna tillhört. Berglez skriver dock att trots att ”[d]ebatt- och ledarartiklar skiljer sig genremässigt från nyhetsartiklar [...] innebär [det] dock inte automatiskt att dessa artiklar bör uteslutas ur analysen eftersom även dessa rymmer (omedvetna) struktureringar och organiserings av den sociala verkligheten.”⁷⁵

⁷⁵ Berglez 2010, 277

4.2 Metod

Vid utförandet av en vetenskaplig analys krävs av forskaren att denne hanterat den valda metoden på ett strukturerat sätt. För att kunna göra detta är det därför lämpligt att konstruera ett analyschema. Berglez föreslår att ett ideologikritiskt analyschema bör behandla följande punkter: (1) nyhetsrapporteringen bör sammanfattas och eventuella bilder och faktarutor bör kartläggas (2) nyhetstexten bör analyseras på makronivå (3) det bör genomföras en mikroorienterad analys av nyhetstexten och (4) ordens betydelse bör studeras i den kontext vari de brukas.⁷⁶

I mitt arbete har jag valt att utgå från van Dijk, Fairclough, Richardson och Wodak. Jag avser att analysera det valda materialet utifrån nedan beskrivna tillvägagångssätt.

Följande analysverktyg kommer att tillämpas i det valda materialet, under rubrikerna ”rubrik”, ”referentiella strategier”, ”grad av abstraktion” samt ”utrymme och fokus”. Studier av tidningsrubriker tillämpar verktyg från alla dessa kategorier (referentiella strategier, grad av abstraktion och utrymme och fokus). Samma strategier som används inne i nyhetstexter förekommer även i rubriker, om än i komprimerad form.

- Rubrik
 - Artikelns övergripande hållning
- Referentiella strategier (namngivning)
 - Agenter och aktivitet (vem gör vad?)
 - Modalitet
 - Språkliga nyanser
 - Mikrokritik
 - Ansvarsfriskrivningar
 - Explicit och implicit kritik och/eller beröm
 - Presuppositioner (antydningar)
 - Betonande av nödvändigheten med ett visst handlande
- Grad av abstraktion (hur pass specifikt eller vagt händelser beskrivs)
- Utrymme och fokus (vilket utrymme som ges till specifika händelser)
 - Textens disposition
 - Koherens

⁷⁶ ibid., 277

4.2.1 Analys på makronivå

John E. Richardson skriver att både makro- och mikronivå måste studeras i texter. Att studera texten på *makronivå* är att granska hur textens argument är sammansatta; att granska yttrandets retoriska och narrativa strukturer.⁷⁷ För att kunna studera organiserandet av en argumentation som en koherent strukturerad helhet måste materialet både undersökas på mikronivå genom studium av enskilda ord och fraser men även på en mer övergripande nivå; detta för att kunna observera meningsskapandet i texten som helhet. En skribents eller talares värderingar och ideologiska hållning går naturligtvis att finna på en lexikal nivå, genom att söka efter ord som är värderande, normerande eller som uttrycker värderande omdömen, men en kritisk diskursanalytiker, skriver van Dijk, har också ambitionen att tränga djupare än dessa mer uppenbara analyser av manifesta ord i texter. Åsikter inryms i såväl rubriker som i textens disposition, strukturerandet av argument, textens koherens etcetera.⁷⁸ Ambitionen att tränga djupare in i texten utgör således en av de stora skillnaderna mellan CDA och andra typer av textanalys, exempelvis kvantitativa innehållsanalyser, som endast kan säga något om det explicit manifesta i en text.

Textens *koherens* är både relativ och referentiell, i den mening att den definieras enligt relationerna till händelser i modellen som utformas eller som talas om. På en global nivå definieras en texts koherens av topiker, paragrafer, stora textmassor eller hela diskurser. Semantiska makrostrukturer kan även härledas från lokala mikrostrukturer och kan genomsyra en hel text. Makropåståenden kan representera åsikter och är typiska för ledartexter.⁷⁹ Även en enskild mening eller ett påstående, som är en del av ett längre yttrande, kan vara mer eller mindre koherent. En meningsföljd är koherent om det går att konstruera en modell för den. Ett påstående kan bygga på generaliseringar, vara specificerande eller utgöra exempel för ett annat påstående.⁸⁰ Modellerna är hierarkiskt organiserade; makrostrukturerna, de mer generella påståendena, kommer högre upp och de mer specifika påståendena kommer längre ner i kedjan. Viss information är alltså viktigare än annan i den övergripande representationen vid återgivandet av en händelse. Den egna gruppens diskurs kommer därför vara mer relevant för den egna gruppen än för den andra gruppen, och tvärtom.⁸¹

⁷⁷ Richardson 2007, 47

⁷⁸ van Dijk 1998, 31

⁷⁹ *ibid.*, 38

⁸⁰ *ibid.*, 36f

⁸¹ van Dijk 1998, 42

Att framställa den egna gruppen i positiva ordalag och den andra i negativa ordalag görs bland annat genom att lyfta fram det som är positivt med den egna gruppen och det som är negativt med den andra. Detta kan göras implicit genom *presuppositioner* (att antyda saker), men även genom explicita yttranden och fungerar på samma sätt på både global och på lokal nivå.⁸² Ibland räcker det med att endast antyda vissa saker, exempelvis sådant som kan anses vara allmänt känt. Presuppositioner kan användas strategiskt, bland annat för att legitimera osanna påståenden.⁸³ Van Dijk skriver även att händelser kan beskrivas olika specifikt eller vagt. En konsekvens som kan härledas till den ideologiska kvadraten blir att den egna gruppens goda handlingar samt den andra gruppens negativa handlingar kommer att beskrivas på en mer specifik nivå. Detsamma gäller åt det motsatta hållet, vilket således innebär att den egna gruppens dåliga handlande samt den andra gruppens goda handlande kommer att tonas ned. Om det skulle hända att dessa handlingar överhuvudtaget beskrivs kommer det göras på en abstrakt nivå och vara mindre specifikt och mer distanserat.⁸⁴

4.2.2 Analys på mikronivå

På *mikronivå* studeras hur textens argument är konstruerade; i detta analytiska skede kommer ordval, hela meningar samt *modalitet* (skribentens värderingar av skeendet) att skärskådas.⁸⁵ Händelser beskrivs och utvärderas ur perspektivet från den som yttrar sig. Personliga värderingar yttras genom uttryck som ”min synvinkel”, ”enligt min åsikt” och så vidare. Om yttrandet är i pluralform kan det indikera ett bredare socialt perspektiv (”ur vår synvinkel” osv).⁸⁶ Richardson betonar vikten av att se till ord och deras betydelse, eftersom orden är bärare av konnotativa och denotativa meningar av samhällseliga värderingar.⁸⁷

Att analysera ett påstående kan göras genom att studera huvudpredikatet i en sats (vad händer?) och genom att granska de olika *semantiska roller* som ges till textens aktörer (agenter).⁸⁸ Även om en individ kan sägas tillhöra flera grupper på en och samma gång är beskrivningen av någons identitet och grupptillhörighet inte nödvändigtvis likadan. Olika

⁸² *ibid.*, 42

⁸³ *ibid.*, 34

⁸⁴ *ibid.*, 35

⁸⁵ Richardson 2007, 47

⁸⁶ van Dijk 1998, 43

⁸⁷ Richardson 2007, 47

⁸⁸ van Dijk 1998, 32

beskrivningar signalerar olika status. Namngivning innebär alltid ett ställningstagande hos den som yttrar sig, och att placera en individ i en viss kategori innebär att personen utesluts från en annan, kanske minst lika relevant och adekvat dito. Richardson skriver att Reisingl och Wodak benämner dessa val som *referentiella strategier*. Såväl medvetet som omedvetet tillämpande av dessa strategier, menar de, kan tjäna olika psykologiska, sociala eller politiska syften.⁸⁹ Återkopplat till den ideologiska kvadraten innebär det att beskrivningar av den egna gruppen och dess aktörer kommer att representeras på ett mer positivt sätt medan beskrivningar av den andra gruppen kommer vara mer negativa. Van Dijk skriver att vem som utpekats som agent har betydelse för hur tidigare utförda handlingar ska tolkas. Han skriver att ”Agency, responsibility and blame may [...] be attributed to Ourselves (or our allies) and bad acts other-attributed to the Others (or their allies).” Det motsatta gäller då den egna gruppen begått negativa handlingar samt när den andra gruppen handlar positivt.⁹⁰ Att exempelvis betona nödvändigheten av ett visst handlande görs ofta för att tona ned den egna gruppens auktoritetens negativa handlingar.⁹¹

En talare eller skribent kan inta en viss hållning i en fråga, men ändå lyfta kritik i samma text, mening eller sats. Detta är att ge uttryck för *mikrokritik*, men är inte samma sak som att inneha en makrokritisk ståndpunkt.⁹² En positiv självrepresentation och en negativ dito av den andra gruppen kan även implementeras på lokal meningsnivå och meningssekvenser i form av *språkliga nyanser*. Således kan en del av en mening inbegripa ett påstående som argumenterar för en viss strategi, medan det i nästa sats kan komma ett påstående som argumenterar för en annan. Detta är vanligt förekommande exempelvis när den som yttrar sig gör en så kallad *ansvarsfriskrivning*. Ansvarsfriskrivningar kan exempelvis användas av intoleranta människor som vill dölja sin intoleranta hållning i en viss situation. Ansvarsfriskrivningar är vanliga i sammanhang där den som yttrar sig är starkt kritisk mot någonting (exempel: ”jag har ingenting mot svarta, men...”). Det kan även yttra sig i form av skenbara medgivanden (”visst har judarna fått utstå mycket, men...”). Denna typ av strategier, skriver van Dijk, används för att kontrollera och styra mottagarens uppfattning om yttrandet och om den som fällde det.⁹³

⁸⁹ Richardson 2007, 49f

⁹⁰ van Dijk 1998, 43

⁹¹ *ibid.*, 32

⁹² *ibid.*, 39

⁹³ van Dijk 1998, 39f

4.3 Metodproblem

Ett uppmärksammat problem med CDA är att metoden bäst lämpar sig för analys av ett mindre material. Metoden har kritiserats för att ha svårt med att uppnå generaliserbarhet, och det har påpekats att risk finns att resultaten endast speglar forskarens egna fördomar.⁹⁴ Michael Meyer nämner i *Methods of Critical Discourse Analysis* delar av den hårda kritik som riktats mot CDA av Henry Widowson, som menar att själva definitionen av begreppet ”diskurs” är otydlig och att begreppet används slarvigt och lättvindigt av forskare som utför CDA. Enligt Widowson väljer CDA-analytiker på ideologisk basis ut empiriskt material som stöder den prefererade tolkningen. Widowson menar därför att själva termen CDA är ett oxymoron, och framhåller att en ideologisk tolkning omöjlig kan vara en analys.⁹⁵ Denna kritik har bemötts av Fairclough som till försvar för CDA bland annat uppmärksammat öppenheten hos resultat som förvärvats genom CDA samt det faktum att CDA-teoretiker är tydliga med sin egen hållning; en tydlighet som de flesta andra metoder saknar.⁹⁶ Problemet med att generalisera utifrån mindre fallstudier har adresserats framförallt av kvantitativt orienterade forskare. Forskarna har uppmärksammat svårigheter för kvalitativt inriktade forskare, vars material ofta består av ett begränsat antal fallstudier, att dra mer generella slutsatser utifrån det egna empiriska materialet.

Mitt kraftigt begränsade urval, hämtat från ett ursprungligt stort material, gör att möjligheterna att generalisera utifrån denna uppsats resultat begränsats. Men samtidigt som resultaten inte med säkerhet kan sägas vara representativa för all nyhetsrapportering om kontroversiella frågor i Hongkongs engelskspråkiga press kan de betraktas som indikatorer som kan tyda på att en viss diskurs konstruerats och varit dominant framför en annan, vilket bidragit till att en viss politisk ideologi gynnats i såväl nyhetsrapportering som i argumenterande texter.⁹⁷ Huruvida dessa resultat är applicerbara i en vidare kontext lämnar jag till framtida forskning att ta reda på. Ett mer reellt problem för denna studie, som jag tidigare nämnde under punkt 4.1, har varit urvalet av texter från CDHK, eftersom en övervägande majoritet av texterna har varit av uppenbart argumenterande karaktär.

⁹⁴ Zhang 2010, 111; Meyer 2002, 17

⁹⁵ Meyer 2002, 17

⁹⁶ *ibid.*, 17

⁹⁷ Esaiasson et. al 2012, 159

4.3.1 Validitet och reliabilitet

Begreppen *validitet* och *reliabilitet* är vetenskapliga synonymer till de mer vardagligt använda orden giltighet och tillförlitlighet. En studies validitet och reliabilitet är avhängig på ”att man verkligen studerar det man avsett och angivit att undersöka samt att man säkerställer att man bearbetar materialet på ett forskningsmässigt korrekt sätt”.⁹⁸ Validitet kan kortfattat sägas handla om ifall den eller de indikatorer som utformats för att mäta ett begrepp verkligen gör det eller inte.⁹⁹ Reliabilitet och validitet utgör viktiga kriterier inom såväl kvantitativ som kvalitativ forskning, men inom ramen för den kvalitativa forskningen anpassas i viss mån begreppen. Detta skänker dem i viss mån något annorlunda innebörder.¹⁰⁰ Vissa författare har därför föreslagit att kvalitativa studier ska bedömas utifrån helt andra kriterier; trovärdighet och äkthet¹⁰¹.

För att säkerställa detta arbetes validitet har jag på ett noggrant sätt redogjort det teoretiska ramverk som jag utgår ifrån. För att öka undersökningens trovärdighet är min resultatredovisning resonerande; min ambition är att det ska framgå tydligt för läsaren vad som är mina egna tolkningar samt varför och hur jag kommit fram till just dessa resultat. Min ambition är att arbetet ska präglas av en tydlig transparens och jag har tydligt redogjort vilka mina teoretiska utgångspunkter är. Jag har även motiverat mitt metodval genom att återge relevant tidigare forskning i kapitel två.

⁹⁸ Larsson 2010, 76-77

⁹⁹ Bryman 2011, 162

¹⁰⁰ *ibid.*, s. 257.

¹⁰¹ *Ibid.*, s. 258.

5 Resultatredovisning/analys

I detta kapitel redovisas undersökningens analysresultat från de valda tidsperioderna.

5.1 Pressens inledande rapportering om OC

Den inledande artikeln om OC som publiceras i SCMP kommer i tryck den 16 februari 2013. Artikeln, som är ett tidningsreportage, presenterar Benny Tai Yiu-ting och förslaget att ockupera Central för läsaren. Reportaget ger ett personporträtt av Tai, och idén att samla 10,000 deltagare för att blockera vägarna i Central presenteras och diskuteras i texten.

Den första artikeln i CDHK som explicit berör Occupy-rörelsen publiceras den 27 februari 2013. Den är skriven av Ho Chi-man. Texten är koherent och dess tes är tydlig. Artikeln är relativt kort och behandlar Hongkongs hela oppositionsläger. I den beskrivs OC som ytterligare ett vapen i oppositionens (lönlösa?) kamp mot centralregeringen.

5.1.1 Rubriker

Reportaget i SCMP, som är skrivet av Joshua But, en av tidningens journalister, har rubriken ”Law expert plans a blockade for vote; HKU professor Benny Tai Yiu-ting is planning an exercise in civil disobedience to send a message to Beijing about its universal suffrage pledge.”

Denna rubrik är mycket intressant eftersom Tai där presenteras som både ”Law expert” och ”HKU professor”. Detta är modalitetsmarkörer som anger att Tai är sakkunnig inom dessa områden och båda är viktiga titlar som konnoterar till hög social status. Av dessa framgår att Tai besitter stor akademisk kompetens inom området, så pass stor att han undervisar i frågorna på universitet. Tai utmålas även som aktiv och drivande som genom att verkställa sin idé kommer att ”skicka ett meddelande till Beijing” om deras löfte om fria val. Centralstyret (Beijing) presenteras på ett abstrakt sätt. Genom denna namngivning sammankopplas hela Beijing med makthavarna i centralregeringen. Beijing beskrivs i passiva termer som mottagare av Tais meddelande.

Rubriken till artikeln i CDHK är desto mer koncis, men minst lika intressant. Den lyder:
”Desperate opposition”

Att i rubriken använda värdeordet ”desperat” kombinerat med ”opposition” klargör den ideologiska makro-position, som präglar hela texten. Rubrikens referentiella strategi är att beskriva meningsmotståndare som ”desperata”, vilket skänker läsaren negativa konnotationer; att oppositionen refereras till som en ”desperat opposition” konnoterar till irrationalitet och överilat och ogenomtänkt agerande, dömt till att misslyckas. Lika väl som ”Desperate opposition” hade titeln kunnat vara ”Oppositionen är vansinnig”.

5.1.2 Referentiella strategier i SCMP

A leading law professor hopes to get tens of thousands of Hongkongers onto the streets in Central next year to pressure the central government to keep its pledge of allowing universal suffrage for the city. But the plan, drafted by Dr Benny Tai Yiu-ting, an expert in constitutional law at the University of Hong Kong, is more ambitious than merely snarling traffic.

He hopes the exercise in civil disobedience will unify the pro-democracy camp and create a political culture that truly engages the public.

Tai beskrivs inledningsvis som ”a leading law professor” som vill engagera tiotusentals hongkongbor för att ”pressa centralregeringen” som lovat staden allmän rösträtt, ett löfte som ännu inte uppfyllts. Artikeln uppger i ett modalt påstående att Tai har goda intentioner med sitt handlande, bland annat genom att beskriva planen som ”mer ambitiös” än att ”endast” blockera trafiken. Syftet med protestaktionen uppges vara att säkra att Beijing håller sitt löfte om att införa allmän rösträtt inför valet av chefsminister 2017. Texten uppger även att Tai hoppas att ena det pro-demokratiska lägret och att ”verkligen” engagera allmänheten i den politiska kulturen. Att den nuvarande politiska kulturen inte beskrivs som ”verkligt engagerade” antyder att det (av någon omständighet – avsaknaden av allmän rösträtt?) i dagsläget finns en latent passivitet hos allmänheten som hindrar dem från att ”verkligen” engagera sig i politiken.

Tai unveiled his idea last month in his column in the Hong Kong Economic Journal. It has since been described as a ”depth charge” that will shake up the current political deadlock.

Av artikeln framgår att Tai är stående kolumnist i the Hong Kong Economic Journal, ett prestigefyllt arbete på en ansedd dagstidning, i samband med källangivelsen av artikeln som Tai skrev i januari. Tais artikel refereras till med sin fulla titel, vilket gör det lätt för intresserade läsare att själva leta upp den om de så önskar.

I sammanhanget är det också intressant att studera hur denna idé beskrivs i reportaget. Det berättas att andra refererat till idéerna i Tais ursprungliga artikel som ”a ’depth charge’”, det vill säga en sjunkbomb ”that will shake up the current political deadlock.”, en handling som kan sägas vara synonym med det svenska uttrycket ”att röra om i grytan”, ett uttryck som vissa gånger används för att beskriva en person, grupp eller idé som kan sägas stå för någonting kontroversiellt som kommer leda till debatt. Att ”depth charge” är satt inom citationstecken och dessutom någonting som tillskrivs någon annan skulle kunna tyda på att detta inte är en åsikt som delas av tidningen, men vem eller vilka som beskrivit Tais idé på detta sätt framgår inte, varför vi kan anta att SCMP delar uppfattningen om att OC är en ”sjunkbomb” som ska röra om i grytan. I textens näst sista stycke beskrivs även Tais handlingskraftighet för läsaren.

”Tai is no stranger to dialogue with Beijing. He was a member of the Basic Law Consultative Committee in the mid-1980s, when he was a core member of the student union at HKU.”

Dessa rader berättar om Tais långa erfarenhet i rättvisefrågor och styrker hans trovärdighet som sakkunnig. Åren som kårmedlem och lobbyaktivist tas sannolikt upp just för att visa Tais omfattande engagemang i frågor om rättvisa. Att detta inte är något som Tai själv berättar genom ett citat eller dylikt visar att det är tidningen som framlägger detta för läsaren. Meriterna som lyfts fram bland de avslutande raderna i texten visar att detta är någonting som är avsett att uppfattas som mycket viktigt i sammanhanget. Allt detta utgör därför exempel på referentiella strategier som används för att öka Tais trovärdighet.

Artikeln citerar även en metafor som Tai använder för att motivera aktionen: att alla har en ”Central” inombords som tillåter dem att fråga vad de är beredda att betala för demokrati. Då Tai citeras tala om en inre ”Central” används ett symbolspråk som vädjar till människors känslor. Han uppges även ha sagt att ”The question is whether we want to occupy the Central in our mind before occupying the Central in reality”, vilket är en retorisk fråga; den kräver

inget svar, men tjänar som ett värderande uttryck från ett kollektivt perspektiv. Reportaget avslutas också med ett citat där Tai motiverar sin planerade aktion utifrån hans eget perspektiv. "I would rather be a man living with such hopes rather than being a realist living in despair", he said."

5.1.3 Referentiella strategier i CDHK

A professor of law recently called for another "Occupy Central" movement aimed at forcing all parties concerned to accept the opposition's constitutional reform plan by paralyzing Hong Kong's administrative and economic nerve center. Meanwhile, the Legislative Council (LegCo) rejected a bill [...] on "realizing universal suffrage for the election of both the chief executive and LegCo". The opposition camp immediately accused LegCo members who voted against [the] bill of trying to "block constitutional development".

Inledningsvis berättas att "en professor i juridik" nyligen efterlyst en ny OC-rörelse. Tai omnämns inte vid namn, utan refereras endast denna en enda gång, och då utan namn. Detta är en effektiv referentiell strategi, då "en professor i juridik" är en mer abstrakt och mindre personlig beskrivning än exempelvis en mer personlig presentation av en framstående professor vid ett ansett universitet. Genom att avpersonifiera Tai tonas hans akademiska meriter ned. Detta gör rörelsen mer abstrakt för läsaren och blir samtidigt en mindre positivt laddad beskrivning, vilket van Dijk menar är typiskt i representationen av ens meningsmotståndare. Det ligger inte i tidningens intresse att beskriva meningsmotståndaren mer konkret, utan det räcker med att presentera en oliktankande och en abstrakt massa. Det görs heller aldrig tydligt *vilka* som ingår i "oppositionen", utan denna grupp är och förblir för läsaren en abstrakt homogen grupp, trots att Hongkongs opposition givetvis inrymmer fler än bara ett parti, och trots att dessa oppositionella grupper inte alls behöver vara eniga i någonting mer än att de på något sätt är kritiska mot den lokala regeringen och/eller centralregeringen.

Genom att referera till Central-området som "nervcenter", skapas också en bild av Hongkong som en organism, någonting levande, som nu hotas lamslös av de "desperata regeringsmotståndarna". Oppositionen presenteras som aktiva och som ett hot mot den rådande ordningen. Ordval som "force" och "paralyze" antyder att oppositionen, med

Occupy-rörelsen som främsta vapen, har som mål att agera på ett illegitimt sätt och tvinga motståndare till underkastelse. Synliga modalitetsmarkörer är exempelvis de värdeladdade orden ”tvinga”, ”paralysera” och ”nervcenter”. En presupposition här är att oppositionens ”tvång” av alla inblandade parter att underkasta sig deras förslag med hot om förödelse, är någonting orättvist och negativt. På den punkten skiljer sig artikeln i CDHK mot den i SCMP, där Occupy-rörelsens handlingar presenteras som nödvändiga och rimliga, trots att de kommer ”tvinga” Beijing att agera. Det antyds att oppositionen har en motstridig hållning i frågan om hur den allmänna rösträtten ska göras till verklighet. De påstås enligt artikeln ha anklagat medlemmar i det lagstiftande rådet som röstat mot ett förslag om allmän rösträtt för att ”blockera den konstitutionella utvecklingen”. Vad som antyds är att det finns en motstridig hållning hos oppositionen, då de själva är beredda att agera på ett orättvist sätt, genom att använda utomparlamentariska handlingar för att driva igenom sin vilja.

These moves are all evidence that the opposition is getting ready for a desperate pounce to scare the public into submission with fierce rhetoric and threat of violence. This is undoubtedly not a show of willingness to conduct rational discussion and will only ruin the chance of the government’s constitutional reform plan getting approved.

Ett antal modalitetsmarkörer påträffas i texten, vilka alla utmärker sig som negativt laddad kritik mot oppositionen. Texten påstår att dessa handlingar utgör bevis på att oppositionen ”gör sig redo för ett desperat angrepp”, som ska ”skrämma allmänheten till underkastelse”. Oppositionen anklagas för att använda ”hård retorik” och för att skrämma allmänheten med hot om våld istället för att föra ”rationell dialog”. Det förklaras att detta utgör tydliga bevis för att detta ”desperata angrepp” otvivelaktligen kommer förstöra chanserna för att få regeringens konstitutionella reformplan godkänd.

5.1.4 Grad av abstraktion i SCMP

Beijing has said Hong Kong could have universal suffrage for the chief executive election by 2017. Yet many Hongkongers fear the rules could be constructed to favour the Beijing-friendly camp – for instance, by imposing a high nomination threshold for candidates.

The Hong Kong government has yet to begin a public consultation on the constitutional reform process.

Det framgår av texten att många hongkongbor oroar sig för att löftet om allmän rösträtt inte ska införlivas, eller att Beijing ska införa ett orättvist och jävigt nomineringssystem, till förmån för kandidater från det Beijing-vänliga politiska lägret. Påståendet insinuerar att centralregeringens yttranden inte är att lita på. Beijings opålitlighet förtydligas, genom att specificera hur ett jävigt regelsystem kan komma att se ut. Det anges även att den lokala regeringen ännu inte inlett några offentliga överläggningar, vilket signalerar passivitet från den lokala regeringen sida. Genom hela texten är det Tai och de tiotusentals (än så länge imaginära) anhängarna av rörelsen som är aktiva. Hongkongborna, som ska inta Centralgator nästa år, ska ”pressa” (den passiva) centralregeringen att hålla löftet. Att ordet ”pressa” används i detta sammanhang blir inte bara en beskrivning av demonstranternas initiativkraft, men är också en presupposition som underförstått antyder att centralregeringen är opålitlig när den lovar saker; om politikerna i Beijing var att lita på, varför skulle då tiotusentals hongkongbor behöva ”pressa” centralregeringen till att hålla sitt löfte?

Texten anger även att Tai ser en eventuell blockad av trafiken i Central som en sista utväg; Tai citeras säga att ett blockerande av vägen är ett vapen som rörelsen motvilligt, men utan att tveka, kommer att använda om de behöver.

Blocking the road is a weapon that we do not want to use, but will not hesitate to use when necessary. It breaks the law, but it is for a higher goal of achieving justice. When it happens, Beijing has to weigh its options.

Genom detta yttrande väcks återigen konnotationer till krig och våld; det signalerar att även Tai är medveten om potentiella faror med en sådan aktion. Det är ett slags skenbar mikrokritik som läggs fram då tidningen återger Tais förklaring till varför ”vapnet” kan vara nödvändigt att använda. Fördelarna vägs mot nackdelarna i en utilitaristisk argumentation och slutsatsen som dras är att en sådan handling, som visserligen bryter mot lagen, ändå går att rättfärdiga tack vare aktionens allmännyttiga intentioner. Stycket framställer rörelsens aktivister som aktiva agenter. Samtidigt utmålas centralregeringen återigen som passiv och undergiven som ”måste väga sina alternativ” på grund av dessa påtryckningar. Detta är ett nyanserat yttrande, då Tai berättar att gruppen egentligen inte vill använda detta ”vapen”, men är beredd att göra det om de behöver, men även på ett åberopande av handlandet som ett eventuellt nödvändigt ont i kampen för rättvisa. I detta citat gör Tai en typisk ansvarsfriskrivning, vilket är mycket

vanligt förekommande i yttranden av kontroversiella åsikter. Strategin, som används främst för att kontrollera och styra mottagarens uppfattning om yttrandet och den som fällde det åt ett mer positivt håll, antar här formen av ett skenbart medgivande, då Tai säger att de visserligen kommer bryta mot lagen (vilket är fel) men att detta brott ändå skulle tjäna ett högre syfte (vilket skulle gagna Hongkongs invånare i det långa loppet). Tai ges än en gång möjlighet att bemöta potentiell kritik genom att klargöra att rörelsen inte är riktad mot ”någon fiende” i det efterföljande stycket.

The movement is not directed at any enemy, Tai said. "We are not against the central government, nor Chief Executive Leung Chun-ying nor any pro-establishment parties." [sic!] All we want is a set of fair rules that honour the promise of universal suffrage.

Ordvalet är intressant eftersom ”enemy” än en gång för tankarna tillbaka till krig, men också eftersom det antyder att rörelsen *mycket väl* kan ha andra fiender, samt att också dessa utpekade skulle kunna komma att bli ”fienden” om inte rörelsens krav uppfylls. Det antyds att de, av Tai, omnämnda agenterna (Beijing, nuvarande chefsminister och partier som är för etablissemangen) är orättvisa och sätter upp orättvisa regler. Detta är en presupposition som är nödvändig för att överhuvudtaget legitimera och motivera rörelsens existens; rörelsen behövs eftersom dessa makthavare inte är att lita på.

Också den tidigare jämförelsen av OC med en ”sjunkbomb” konnoterar till krig, som antingen kan uppfattas som nödvändigt eller förkastligt, vilket antyder för läsaren att frågan om (och kampen för) allmän rösträtt har stark politisk laddning. Att röra om i grytan kan, beroende på sammanhanget, uppfattas som såväl positivt som negativt. I det givna sammanhanget är det rimligt att anta att tidningen menar att det ska uppfattas som någonting positivt, bland annat eftersom den nuvarande politiska situationen beskrivs som ett ”dödläge”.

Paradoxalt nog beskrivs rörelsen samtidigt som icke-våldsam i sin natur, och det berättas att deltagare uppmanas överlämna sig själva till polisen efter aktionen samt att inte göra motstånd vid eventuella gripanden. Tidningen har bland annat valt att lyfta fram ett citat från Tai där det tydligt framgår att Tai betraktar det som positivt att aktivisterna kommer ta konsekvenserna av sina handlingar, då han menar att dessa handlingar kommer att leda till att Hongkongs hela befolkning tvingas tänka till. Konsekvenser av det egna negativa handlandet tonas ned. Ingenstans nämns vilken eventuell påverkan blockaden kan komma att få på den

lokala infrastrukturen; att blockera vägarna kan exempelvis komma att försvåra framkomligheten för ambulanser. Istället framhävs blockadens positiva konsekvens: att människor i staden kommer tänka till.

Participants will be asked to sign an oath acknowledging the movement's nonviolent nature, and agreeing to surrender to police after the road blockade.

The occupation will be publicly announced before it takes place. The participants' commitment would be a source of inspiration for Hongkongers, Tai said.

"It is not only a movement of 10,000 people", Tai said. "When 10,000 people block the traffic in Central, prevent others from going home and the[sic!] bear the consequences of their actions, all seven million people in the city will have to ask themselves how much they are willing to pay for democracy.

Att rörelsens fredliga tillvägagångssätt starkt betonas är ett strategiskt sätt att bemöta eventuella fördömanden och en uttalad rädsla för att protesterna ska leda till våldsamheter redan innan kritiken väckts. Det borde därför stå klart för läsaren att rörelsen inte kommer bestå av stenkastande ligister. Demonstrationer och konfrontationer med polis på allmän plats kan i vissa fall vara våldsamma i naturen, men det berättas att denna aktion kommer vara fredlig och att våld inte kommer att brukas. Detta går i linje med van Dijks teori, som dels säger att negativa handlingar som utförs av den egna gruppen kommer att tonas ned eller beskrivas på en abstrakt och mindre specifik nivå (att bryta mot lagen), samtidigt som det positiva med rörelsens icke-våldsamma natur lyfts fram, vilande på premissen att våld är någonting negativt som bör undvikas. Att utföra en fredlig aktion bör således betraktas som bättre än en våldsam dito. Det berättas även att Tai kommer att tillkännage offentligt när och var ockupationen ska äga rum innan den sker. Tai citeras även säga att deltagarnas engagemang kommer inspirera alla hongkongbor. Tillsammans med stycket som beskriver aktivisternas fredliga natur bör yttrandena betraktas som någonting positivt inställda, då det potentiellt skulle kunna åsamka staden större skada om aktionen inte påannonserades i förväg.

5.1.5 Grad av abstraktion i CDHK

[W]hat is the opposition camp, which has been screaming for constitutional reform forever, doing exactly? [...] [O]pposition parties are already threatening to "go all out" in a win-or-die battle against the government. And beside "Occupy Central 2.0", they are also considering a repeat of the collective resignation by five opposition lawmakers to force by-elections. [...] The sabre-rattling means only one thing: the opposition is hell-bent on derailing the government's constitutional reform plan by all means necessary.

Frågan om vad oppositionen egentligen gör, som inkluderar det modala påståendet att de oppositionella "skrikit" efter konstitutionell reform sedan tidernas begynnelse, är en ledande och värderande retorisk fråga. Frågan besvaras med värdeladdade krigsmetaforer; oppositionen hotar att gå "'all out' in a win-or-die battle". Det berättas även att ett antal oppositionspolitiker överväger att avgå gemensamt, vilket skulle framtvunga ett fyllnadsval via folkomröstning. Detta är en taktik som försökts (och misslyckats) en gång tidigare. Återigen anklagas oppositionen för att vara "vårdslös" och för att inte sky några medel för att driva igenom sina frågor. Oppositionen "skramlar" med "vapen" för att hota sina meningsmotståndare och därigenom driva igenom sin vilja. Även denna gång är anklagelserna explicita och inte antydda. En insinuant presupposition är att dessa aktioner är dömda att misslyckas, då de avfärdas som endast "vapenskrammel". Det antyds att OC är ett av flera sådana "skramlande" vapen. Abstraktionsnivån är relativt hög, trots att skribenten i viss mån berör oppositionspolitikernas eventuella avhopp. I huvudsak är det oppositionens "vapenskrammel" som beskrivs.

Little wonder many people believe the opposition doesn't really want double universal suffrage because it will lose its ultimate political capital when that day comes. The opposition parties know they will have no chance at winning an election by popular vote only, because they cannot and refuse to be constructive. Their existence depends on keeping the constitutional reform plan in limbo.

Det påstås att "många människor" inte alls tror att oppositionen vill ha allmän rösträtt. Detta framläggs som en sanning som delas av många. Hänvisandet till ett obestämt antal människor höjer abstraktionsnivån. Artikelns modalitet lyser tydligt igenom då avsaknaden av allmän rösträtt beskrivs som oppositionens "ultimata politiska tillgång". Abstraktionsgraden är lägre och texten är mer konkret, då skribenten uttrycker explicit kritik, i påståendet om att

oppositionspartierna inte kommer kunna vinna folkomröstningar, eftersom de ”varken kan eller vill vara konstruktiva”. Slutsatsen är att oppositionen, om en politisk reform genomdrivs, inte längre kommer ha något existensberättigande. Påståendet att oppositionen är destruktiv är ett tydligt exempel på de många värdeomdömen som återfinns i texten.

5.1.6 Utrymme och fokus i SCMP

Utrymme att yttra sig i SCMPs artikel ges till Tai och textförfattaren själv. Ingen representant från vare sig den lokala eller den centrala regeringen citeras, utan de få gånger som deras åsikter tas upp är det i form av korta sammanfattande meningar. Ungefär halva texten består av återgivanden av Tais citat, vars röst är koherent och tydligt hörbar. Tai ges stort eget talutrymme, som till största del används till att betona nödvändigheten med denna ockupation; han citeras bland annat säga att aktionen kommer inspirera hongkongbor och att den kommer väcka frågan om vilket pris folk är beredda att betala för demokrati. Att ge Tai så mycket eget utrymme i reportaget indikerar att SCMP är välvilligt inställda till Tai och Occupy-rörelsen.

5.1.7 Utrymme och fokus i CDHK

I texten i CDHK är det skribentens egen röst som hörs. Oppositionen beskrivs konsekvent som aktiva agenter, men fokus ligger på deras handlingar, som beskrivs som hotfulla och negativa; hotet om ett ”win-or-die battle” mot regeringen beskrivs som ”vapenskrammel”, vilket bör tolkas som hotfullt, samtidigt som det fungerar avväpnande och får det att framstå som att hotet egentligen inte bör tas på allvar. Att Tai förklarar att OC utgår från en icke-våldsprincip nämns inte alls. Oppositionellas röster ”citeras” visserligen i samband med det nedröstade lagförslaget, men dessa citat är lösryckta och är inte längre än några enstaka ord. Skribenten för, utan att för den delen härleda sina påståenden till sig själv genom ”jag” eller ”min åsikt är att”, en ständigt värderande argumentation. Eftersom referenser som skulle kunna härleda textens modalitet till honom själv saknas är det rimligt att tolka artikeln och kritiken mot oppositionen som ett yttrande som speglar både CDHKs, centralregeringens och Hongkongs Beijing-lojala partiers åsikter om oppositionsläget.

5.2 Pressens hantering av OCs officiella lansering

Vid en presskonferens onsdagen den 27 mars uppger Tai, tillsammans med ytterligare två av rörelsens språkrör, att rörelsen avser att driva igenom protestaktionen 2014, ifall Centralregeringens löfte om universell rösträtt inte uppfyller kraven på internationell standard. Presskonferensen markerar den officiella lanseringen av Occupy Central.

Dagen efter, den 28 mars, publiceras en nyhetsartikel i SCMP, skriven av Joshua But. Artikeln sammanfattar huvuddragen från presskonferensen som hölls dagen innan, där en mer utvecklad design av förslaget att ockupera Central offentliggjordes. Det framgår av artikeln att två andra inflytelserika män allierat sig med Tai: Chan Kin-man, docent i sociologi vid Chinese University, och Pastor Chu Yiu-ming, som beskrivs som en respekterad ledare för demokrati-rörelsen. Samma dag publicerar tidningen även ett fördjupande nyhetsreportage som följer upp tidningens inledande artikel från den 16 februari. Reportaget är skrivet av Joshua But och Gary Cheung. Artikeln kompletterar rapporteringen från presskonferensen och presenterar Occupy-rörelsens framtidsplaner mer ingående. Artikeln berättar att rörelsen planerar att genomgå fyra faser, som också redogörs för kortfattat i punktform i slutet av artikeln. Det förklaras även här att rörelsen har fler mål än endast en planerad blockad. I detta reportage uppges att ett av rörelsens övergripande mål är att ”kultivera en demokratisk process”.

Rörelsens officiella lansering, som ger upphov till rapportering i SCMP, uppmärksammas emellertid inte alls av CDHK. CDHK väljer istället att publicera en text som svarar på en debattartikel som Tai publicerat veckan innan.

Ett översatt utdrag ur en artikel, skriven av Chow Ba-chin, som publicerats i Hong Kong Commercial Daily den 28 mars publiceras den 29 mars i CDHK. Texten har rubriken ”Cost of ’Occupy Central’”, och handlar inte alls om onsdagens presskonferens. Istället utgör den ett svar på en artikel som Tai uppges ha skrivit veckan innan. I texten anklagas Tai för att försöka lura Hongkongs medborgare att stödja Occupy-aktionen genom att sprida falsk information och undanhålla fakta om ockupationens långsiktiga negativa konsekvenser.

5.2.1 Rubriker

Artikeln som återger huvuddragen från presskonferensen har rubriken "Plans for Occupy Central outlined; Three-tiered strategy includes blocking traffic and being prepared to go to jail to press the case for universal suffrage".

Rubriken berättar dels att planerna för OC nu är framlagda. Det framgår av rubriken att OC består av tre faser, men ändå är blockerandet av trafiken det som uppmärksammas mest. Det framgår att deltagare i aktionen är redo att fängslas i kampen för allmän rösträtt. Rubriken framhåller Occupy-rörelsen som aktiv; rörelsen har framlagt planer, de har en genomtänkt strategi och de är beredda att ge upp sin frihet i kampen för sin sak. Påpekandet om att demonstranterna är redo att fängslas blir en presupposition som påminner läsare om att den planerade aktionen både är riskabel och olaglig, som utmanar rådande lag och ordning.

Trots att det klargörs i artikeln att rörelsen presenterat en mer avancerad och genomtänkt strategi är det ändå blockaden och deltagarnas offervilja som konkretiseras i rubriken. Att rubriken fäster störst vikt vid blockaden beror sannolikt på att det är den mest handgripliga och minst abstrakta handlingen som rörelsens aktivister kommer genomföra. Samtidigt är det i viss mån oklart om SCMP menar att handlingen bör betraktas som positiv eller negativ; rubrikens aktiva agenter är anonyma, vilket höjer abstraktionsnivån. Van Dijk menar visserligen att den egna gruppens positiva handlingar kommer att beskrivas mer detaljerat, men samtidigt skriver han också att den andra gruppens negativa handlingar kommer beskrivas mer ingående. Att blockera framkomligheten på bilvägar är olagligt (och således inte bra), men att handla självupppoffrande, att stå för sina handlingar och att kämpa för sina övertygelser betraktas i de flesta sammanhang som någonting positivt. Det är därför svårt att avgöra textens övergripande hållning endast genom att studera denna rubrik.

Reportaget har rubriken "Academic's road map to democracy; The mastermind of Occupy Central, Benny Tai, outlines the movement's four-stage scheme to achieve universal suffrage.

I denna rubrik är Tai namngiven och aktiv agent; han beskrivs som den akademiker som är hjärnan bakom OC. Rubriken berättar att läsaren ska få ta del av akademikers "vägkarta till

demokrati”, samtidigt som den berättar att rörelsens plan för att åstadkomma allmän rösträtt, som Tai nu framlägger, är uppdelad i fyra steg. Att Tai nämns med namn och presenteras som ”mastermind” bakom rörelsen som ska bana väg för allmän rösträtt och demokrati är referentiella strategier som i sammanhanget bör uppfattas som positivt värderande, även om det vore möjligt att göra en annan tolkning ifall kontexten varit en annan¹⁰².

Den korta rubriken, ”Cost of ’Occupy Central’”, i CDHK anger textens makro-tema. Med ”kostnader” avses ett antal potentiella konsekvenser som OC skulle kunna medföra. Texten menar att dessa konsekvenser bör uppfattas som negativa. Ordet ”kostnad” är ett abstrakt ord som konnoterar till utgifter och förluster; det medför negativa associationer, som antyder att OC är en potentiell förlustaffär. Det är i sammanhanget ett strategiskt väl valt ord. Rubriken är ett makropåstående som uttrycker CDHKs övergripande hållning. Samtidigt beskriver rubriken OC som en kostsam affär för Hongkongs invånare utan att specificera vad för kostnader som avses.

5.2.2 Referentiella strategier i SCMP

Plans were revealed yesterday for political protesters to block traffic in the heart of the city in July next year, unless the government delivers an acceptable proposal for universal suffrage.

But the civil disobedience plan – dubbed the Let Love and Peace Occupy Central movement – would be ”absolutely non-violent”, organisers said as they unveiled the campaign’s manifesto at a news conference at the Kowloon Union Church.

The press conference marked the official launch of the controversial plan first proposed in January by Dr Benny Tai Yiu-ting, an associate professor of law at the University of Hong Kong.

I artikeln som handlar om presskonferensen berättas att officiella planer för att ockupera trafiken i Central (som benämns som ”stadens hjärta”) i juli nästa år, ifall regeringen inte ”levererar” ett ”godtagbart” reformförslag offentliggjorts under gårdagen. Själva idén, som härleds till Tai, beskrivs som ”kontroversiell”. Dessa värdeladdade ord utgör exempel på modaliteter i texten. Tai och de ”politiska protestanterna” utpekas som aktiva agenter. Den

¹⁰² jmf. t.ex. m. ”Adolf Hitler – the mastermind behind World War II” eller ”Usama Bin Laden – mastermind of 9/11” som inte alls ger samma positiva konnotationer.

föreslagna handlingen beskrivs på en abstrakt nivå, medan rörelsens icke-våldsprincip och effekten, att det är i ”stadens hjärta” som trafiken kommer att blockeras, betonas. Att referera till deltagarna som ”politiska protestanter” signalerar en mer neutral hållning än exempelvis benämningarna av protestanterna som en del av en ”desperat opposition”. Det betonas att aktionen kommer vara fredlig genom referat till uttalanden som gjorts av de officiella representanterna för rörelsen.

”Civic awakening will determine the success of the movement,” Tai said yesterday. ”We shall be like preachers communicating enthusiastically with different communities to convey universal values such as democracy, universal and equal suffrage, justice and righteousness ... We hope [Hong Kong people] will be ready to pay the price.”

En underliggande religiös symbolik i återgivningen av presskonferensen når fram till läsaren i tidningens rapportering från händelsen. Att nämna att presskonferensen äger rum i en kyrka, och att presentera en av gruppens talesmän som pastor och respekterad ledare inom den pro-demokratiska rörelsen, kan faktiskt ses som politiska uttryck; även om religionsfrihet råder både i Hongkong och på fastlandet är den som söker medlemskap i Kommunistpartiet tvungen att vara ateist.¹⁰³ Det uppges att Tai sagt att graden av ”medborgerligt uppvaknande” kommer avgöra hur framgångsrik rörelsen blir, och att rörelsens anhängare ska vara ”som präster” och predika om demokrati- och jämlikhetsfrågor. Talet om ett ”medborgerligt uppvaknande” med medlemmar som ”likt präster” ska sprida rörelsens budskap, förstärker den religiösa symboliken och gör samtidigt att rörelsen nästan framstår som en väckelserörelse. Tais yttranden, samt det strategiska valet att hålla presskonferensen i en religiös byggnad, kan därför ses som ett implicit sätt av OC att säga att vem som helst oavsett religion är välkommen att ansluta sig till Occupy-rörelsen. Genom att okritiskt återge dessa väckelseliknande yttranden i nyhetstexten är det möjligt att betrakta detta som en strategi av tidningen som spelar OC rakt i händerna.

Genom att lyfta fram Tais yttrande om ett ”vi” som hoppas att Hongkongs invånare ”är redo att betala priset”, antyds en implicit modalitet, som visar att denna förhoppning delas av fler än endast en enskild individ. Yttrandet bör därför betraktas som representativt för ett bredare perspektiv.

¹⁰³ <http://www.landguiden.se/Lander/Asien/Kina/Religion>

I fördjupningsartikeln återfinns inte den sakrala symboliken, men istället beskrivs rörelsens planer mer ingående.

It's taken fewer than 100 days for Dr Benny Tai Yiu-ting to go from low-profile academic at the University of Hong Kong to leading figure in one of the most radical and ambitious campaigns in the city's fight for democracy.

"It is like a century ago," Tai said of a conversation with the Post in early February, when he outlined his plan to rally tens of thousands of protesters to block the roads in Central – dubbed the Occupy Central movement.

Tai [...] hopes the protest will rally support from the public and put Beijing under pressure to allow democracy for the city, starting with a free and fair vote, by universal suffrage, in the 2017 poll for chief executive.

Denna artikel inleds med ett stycke som berättar att Benny Tai Yiu-tings på kort tid gått från att vara anonym akademiker till att bli ledare för "one of the most radical and ambitious campaigns in the city's fight for democracy" sedan reportaget i februari publicerades. Att beskriva Tais kampanj som "en av de mest radikala" är en modalitet som i ett annat sammanhang kunde varit avsett att skapa främst negativa konnotationer, då revolutionära idéer många gånger beskrivs i negativa ordalag. Emellertid berättas i samma mening att planen också är en av de mest "ambitiösa", vilket ställer saken i en helt annan dager. Att vara ambitiös och driven ses i de flesta samhällen som positiva egenskaper.

Målet med själva protestaktionen anges vara att samla tiotusentals aktivister för att pressa Beijing till att införa demokrati i Hongkong, med ett fritt val av chefsminister 2017 som första steg.

Tai berättar att blockaden är det sista steget i kampanjen vars syfte beskrivs vara att "kultivera en demokratisk process" i staden, ett relativt abstrakt yttrande. Det berättas att Tai har träffat tio prodemokratiska grupper för att samla stöd för sin kampanj och att han rapporteras ha fått uppmuntrande feedback från dessa. I ett citat som mer konkret beskriver rörelsens mål uppger Tai att "The key point of the movement is about developing a democratic culture of rational discussion and consensus building by the people themselves" och "It is like an open-source

[computer] program, with any opinions welcomed.”. Jämförelsen om utveckling av fri mjukvara till datorer i samband med redogörelsen för rörelsens övergripande syfte och välkommandet av allas åsikter antyder samtidigt att Tai vänder sig till en yngre och mer tekniskt kunnig målgrupp; det är rimligt att anta att äldre läsare inte är lika tekniskt bevandrade som yngre, vilket kan leda till att uttalandet på ett sätt fungerar uteslutande för äldre läsare med lägre tekniskt kunnande. Detta torde dock inte utgöra några större problem i sammanhanget, då undersökningar visat att många av SCMP:s läsare har god digital kompetens.¹⁰⁴

I artikeln intervjuas ytterligare en representant för Occupy-rörelsen, Chan Kin-man, som menar att blockaden kommer genomföras även om stödet för OC skulle bli mycket mindre än förväntat. Chan sammankopplas även med en känd lobbyrörelse som för tre år sedan förde samtal med Beijing om demokratiska reformer inför förra valet av chefsminister. Denna referentiella strategi skänker pondus till Chans yttranden, då det visar att även han är insatt i frågor som dessa. Han uppges vara besviken på Beijings ”brist på beslutsamhet” och citeras säga att han ännu inte efter tre år sett några seriösa försök från Beijing att föra dialog om förberedandet för allmänna val inför 2017. Detta presupponerar en passivitet hos centralregeringen, som varken agerar eller är öppna för ”seriösa dialoger”, trots att Chan och hans gelikar sedan länge velat föra rationella samtal om demokratiska reformer. Detta betonar även implicit nödvändigheten med OC.

Artikeln berättar även att OC under de senaste veckorna fått stark kritik från ”Beijing-lojala tungviktare i Hongkong”, bland annat en som uppger att aktionen skulle ”paralysera Hongkong”. Också Asiens rikaste man, Li Ka-shing, citeras (han uppges ha ”saknat ett bra svar” på vad han anser om OC). Tillsammans med citatet av Li får föregående talares uttalande större pondus. Lis eget yttrande är emellertid intetsägande och säger ingenting mer än att Asiens rikaste man inte kan eller vill uttala sig om rörelsen. Att lyfta fram hans rikedom och framgångar presupponerar att hans åsikter är av stor vikt; att vara så framgångsrik i ett kapitalistiskt system gör att även hans åsikter väger tungt. Den underliggande premisen i denna presupposition är att ”Om han som blivit så rik i det nuvarande politiska systemet inte tror på rörelsen, hur kan då någon annan göra det?”. Lis yttrande sammankopplas med de

¹⁰⁴ Se s. 6

Beijing-lojala tungviktarnas kritik mot OC, trots att han i citatet väljer att inte uttala sig om rörelsen.

5.2.3 Referentiella strategier i CDHK

Tai Yiu-ting published an article in a local newspaper on March 23, in which he pretends to analyze how "Central folks" measure the aftermath of the "Occupy Central" movement he announced on behalf of the opposition camp earlier this month. His "analysis" contains two outstanding flaws: one is supposing the campaign will only affect Hong Kong businesses, including financial institutions, while overlooking or ignoring the profound long-term impact it will inflict upon the city's overall economy and fabric of society; the other is supposing "Central folks" are merely businesspeople who only care about economic gains and losses while overlooking or ignoring the fact that Hong Kong businesses, including financial institutions, not only care about the terrible long-term impact "Occupy Central" will have on Hong Kong's economy, but also will assess the serious and lasting consequences it will inflict upon Hong Kong politics, culture and other social realms.

Artikeln hänvisar inledningsvis till en artikel Tai skrivit som texten sedan anstränger sig för att vederlägga. Inledningsvis anklagas Tai för att "låtsas analysera" hur "Central folks" uppskattar konsekvenserna av OC. Påståendet att Tai skriver falska analyser för att motivera OCs existens är ett modalt yttrande, och alltså en uppfattning och tolkning av den nämnda artikeln som varken måste vara sant eller rimligt. Enligt artikeln försöker Tai lura Hongkongs befolkning att acceptera OC genom att presentera falska "analyser" för dem, samtidigt som han anklagas för att ignorera "Central folks" egna synpunkter om OC. Det framgår inte av artikeln att någon specifik grupp eller person avfärdat analysen, detta får därför tolkas vara skribentens egen bedömning. Intressant nog framgår heller inte folkets synpunkter om OC. Det förefaller därför som att dessa modaliteter är tidningens egna. Texten anklagar Tai för att förringa folkets tankar om rörelsen, och säger att de bryr sig om mer än bara "ekonomiska vinster och förluster", men även de långtgående konsekvenserna för stadens politiska, kulturella och andra sociala sfärer. Det intressanta är att dessa synpunkter inte uttalat är folkets synpunkter, men skribentens tolkning av hur människor i Central uppfattar rörelsen; därför kan även CDHK anklagas för att ha gjort sig skyldiga till samma "brott" som Tai, då texten knappast ger några belägg för vem eller vilka som resonerar på detta vis.

Tais text uppges innehålla flera exceptionellt stora fel. Ett av dessa anges vara att Tai ignorerar de långsida effekter som OC kommer ha på Hongkongs affärliv, stadens totalekonomi och samhällsstruktur. Dessa presuppositioner implicerar att inget gott kan komma ur den föreslagna aktionen, utan att samtliga framtida effekter kommer vara negativa. Det andra Tai anklagas för är att inte inse att "Central folks" bryr sig om mer än bara ekonomiska vinster och förluster, utan även om "the terrible long-term impact" av aktionen. "Central folks" avfärdar, enligt texten, OC, eftersom handlingen kommer få långtgående (negativa) konsekvenser på politik, kultur och samhället som helhet.

His ridiculous "analysis" and wishful thinking, a show of political ignorance and academic incompetence as they are, do pose an utterly important question for Hong Kong society to think over carefully: how much Hong Kong will have to pay when "Occupy Central" takes place?

Placeringen av ordet "analys" inom citationstecken är ett strategiskt val som markerar att ordet bör uppfattas ironiskt av läsaren. Tais "skrattretande analys" avfärdas som "önsketänkande" och som bevis på "politisk okunnighet" och "akademisk inkompetens". Texten ställer en retorisk fråga, som skribenten skriver att folk kommer att behöva reflektera ordentligt över: "hur mycket kommer Hongkong tvingas betala när 'Occupy Central' blir verklighet?" Frågan, som återkopplar till rubriken, implicerar att OC kommer bli en kostsam förlustaffär för Hongkong.

CDHKs främsta referentiella strategier verkar vara att beskriva hongkongborna i positiva ordalag och samtidigt förminska och smäda Tai, bland annat genom att svartmåla honom som inkompetent akademiker.¹⁰⁵ Det insinueras att Tai är en bluffmakare, som skriver falska analyser för att förvirra befolkningen och för att erhålla stöd för sin dåaktiga aktion.

5.2.4 Grad av abstraktion i SCMP

Av rapporteringen från presskonferensen uppges att den planerade ockupationen av Central endast kommer genomdrivas om regeringens reformförslag för allmän rösträtt inte uppfyller internationell demokratisk standard. Detta är ett sätt att friskriva sig från ansvar och att rättfärdiga rörelsens handlingar, som åstadkoms genom att betona nödvändigheten med ett

¹⁰⁵ Denna strategi bygger på presuppositionen att akademiker generellt skulle vara smartare (och därför mer trovärdiga) än "vanligt folk", och används som ett implicit auktoritetsargument.

sådant eventuellt handlande. Yttrandet utgör också en presupposition som implicerar att utomparlamentariska aktioner är motiverade och acceptabla om makthavare handlar orätt. Det hänvisas till en programförklaring som preciserar att aktionen kommer att genomföras i flera steg och att blockaden av Central är det sista av dessa.

Tidningen uppger att Tais förhoppning alltså är att samla åtminstone 10,000 deltagare i rörelsen för att stötta den på olika sätt. Ett mycket intressant yttrande som lyfts fram är då Tai citeras säga att ”The participants should resolve to accept going to jail – for how long, I don’t know. Teachers and some professionals might lose their qualifications”. Människor ska inte behöva frukta för sina liv, men måste vara beredda på att ”betala ett pris”. Detta är ett sätt att betona nödvändigheten av handlandet samtidigt som det är en ansvarsfriskrivning som uppmärksammar potentiella risker som deltagare utsätter sig för genom att medverka i blockaden. Samtidigt som detta yttrande framstår som relativt precist genom beskrivandet av risker som kan drabba rörelsens anhängare är yttrandet en abstraktion; vilket ”pris” var och en kommer behöva betala är oprecist och relativt intetsägande. Vad som egentligen framgår är endast att anhängare måste vara beredda på att fängslas och att vissa riskerar att bli av med sina arbeten. Genom att lyfta fram Tais yttrande bekräftas implicit riskerna med att ansluta sig till OC. Därutöver bär även yttrandet tydliga spår av religiös retorik; implicit uppmanar Tai sina anhängare att ta upp sina kors och följa med honom.¹⁰⁶

Ytterligare en ansvarsfriskrivning framkommer i texten genom ett yttrande av Tais medhjälpare, sociologiprofessor Chan Kin-man, då han i ett nyanserade yttrande uppger att målet inte är att paralysera Central, men att visa självupoffring. Genom att understryka att det rör sig om fredliga deltagare som ansvarar för sina handlingar och samtidigt deklarerar att regeringen kommer förvärpa händelsen med flit ifall de utlyser undantagstillstånd överläts skuldbördan på centralregeringen ifall en eventuell sammandrabbning skulle ske.

¹⁰⁶ Jämför yttrandet med detta bibelord, där Jesus adresserar sina lärjungar ”²³ Sedan sade han till alla: ”Om någon vill följa mig, skall han förneka sig själv och varje dag ta sitt kors och följa mig.”²⁴ Ty den som vill bevara sitt liv skall mista det, men den som mister sitt liv för min skull, han skall vinna det.” (Lukasevangeliet kap 9:23-24).

”Many people think we want to paralyse Central, but all we want is self-sacrifice,” he said. ”Police can arrest us and no violence should occur. If the government announces a state of emergency, it will be [escalating the incident] on purpose.”

Det sista som rapporteras från presskonferensen är att den tredje talespersonen för rörelsen, pastor Chu Yiu-ming, inte erbjudit några detaljer om när blockaden är tänkt att bli av eller under hur länge den beräknas pågå. Han uppges endast ha berättat i vaga ordalag att aktionen kommer äga rum ”någonstans” bland ”någon” av trafiklederna i Centrals medelpunkt.

I den fördjupande artikeln ges en mer utförlig beskrivning av de olika faserna. Den första fasen beskrivs som ett tillfälle då gruppens medlemmar uppmanas svära en ed, författad som ett juridiskt dokument, där rörelsens icke-våldsamma natur erkänns. Ett dylikt ceremoniellt förfarande, där en ed ska sväras och ett juridiskt dokument ska undertecknas, har en viss religiös symbolik, men kan även beskrivas som en bemötande strategi, som svarar på kritik mot rörelsens olagliga natur. Vid ett senare tillfälle ska rörelsen hålla en ”överläggningsdag”, en högtidsdag där allmänheten möts och diskuterar offentliga angelägenheter. Vid detta tillfälle kommer deltagarna att delas upp i mindre fokusgrupper som tillsammans för djupdiskussioner om möjliga politiska reformförslag.

Fas tre uppges vara att låta Hongkongs invånare rösta på de bästa förslagen från ”överläggningsdagen”, antingen i en folkomröstning eller genom ett fyllnadsval, som i så fall kommer framtvingas genom en lagstiftares avgång. Detta kommer sannolikt äga rum omkring i april eller maj 2014. Albert Ho Chun-yan, tidigare ordförande för Demokratiska partiet och numera parlamentsledamot, uppges vara villig att avgå för att hjälpa rörelsen att uppfylla detta steg. Detta skulle innebära att Ho förlorar möjligheten att kandidera för samma post en andra gång. En martyrhandling som denna kan antingen uppfattas som beundransvärd eller dumdrigt. Sett i sammanhanget, och genom tidigare beskrivningar av Occupy-rörelsens glorifierande av denna sorts självuppoftningar, är det rimligt att anta såväl OC som artikelförfattarna betraktar detta som någonting beundransvärt. Beskrivningen kan därför även betraktas som en slags implicit auktoritetsargumentation: om Ho är beredd att offra sin karriär för OC, vad är jag själv då beredd att offra?

Det allra sista steget uppges vara blockaden, som fortfarande beskrivs av Tai som ”en sista utväg”. Rörelsens representanter uppges vara ovilliga att fördjupa sig i detaljer om exakt var eller hur långvarig aktionen kommer bli. Tai uppger i vaga yttranden att han inte utesluter andra aktioner i civil olydnad före eller efter blockaden. Tai citeras säga att ”By the time we obtain Hongkongs’ endorsement of a political reform proposal, the nuclear weapon is assembled.”, men att det är upp till Beijing om rörelsen ska använda ”kärnvapnet” eller ej. ”Vapnet” kommer inte avfyras om hongkongbornas krav på sann allmän rösträtt som uppfyller internationell standard införlivas. Återigen används en abstrakt krigsmetaforik som pacificerar Beijing och framställer deltagare i protesten som aktiva agenter; det är hongkongborna själva som sitter inne på vapnet som ska slå ner Beijing.

Det framgår att rörelsen inte har någon lätt väg framför sig, genom att beskriva centralregeringens reaktioner: ”Beijing’s reaction suggests two months may already have been too long in politics”. Texten refererar till ett uttalande gjort av lagutskottets ordförande, Qiao Xiaoyang, som veckan innan tillkännagivit att pan-demokrater, det vill säga politiker och sociala aktivister som kämpar för ökad demokrati, som ”insisterar på att konfrontera centralregeringen” omöjligen kan kandidera för posten som chefsminister.¹⁰⁷ Qiao uppges även ha sagt att uttalandet varit ett framtvingat svar från Beijing på Tais ursprungliga debattartikel, som i januari publicerades av HKEJ. Qiaos yttrande bygger på presuppositionen att regeringen måste agera mot uppmaningar till kriminella handlingar. Wang Guangya, chef för förvaltningsmyndigheten för Hongkongs och Macaus relationer med fastlandet, uppges ha yttrat sig kritiskt mot den planerade aktionen vid samma tillfälle som Qiao, eftersom han menar att hongkongborna inte vill att staden ”stökas till”. Qiaos påstående är en eufemistisk abstraktion, som tonar ned framtida eventuellt negativa handlingar från centralregeringen; om Occupy-rörelsen utför sin protest kan Hongkong komma att behöva ”stökas till” för att återställa ordningen i staden. Tai uppges ändå vara optimistisk i sin ambition att samla minst 10,000 aktivister.

I slutet av artikeln återkopplas till intervjun från februari då Tai med en abstrakt metafor talade om en ”inre Central” i hongkongborna, priset de är beredda att betala för demokrati. Skribenterna drar slutsatsen att rörelsen sedan den kommit igång nu blivit en egen kraft som inte kommer gå att stoppa, ”[r]egardless of how much each of us is willing to pay”.

¹⁰⁷ South China Morning Post (2013-03-25)

5.2.5 Grad av abstraktion i CDHK

I believe the answer is that Hong Kong will not be able to bear the consequences if the campaign achieves its objective, because groundshattering changes will happen in the relationship between the Hong Kong SAR and the mainland as well as between the HKSAR and central governments while Hong Kong's status as an international financial center, including as the leading offshore yuan trade center, will suffer a crippling blow, as will its political status quo and social structure.

De detaljerade beskrivningarna av vilka potentiella skadeverkningar staden riskerar att drabbas av ifall OCs ockupation blir verklighet är helt i linje med teorin om den ideologiska kvadraten. Teorin stipulerar att negativa handlingar från den andra gruppen kommer att lyftas fram samtidigt som deras positiva handlingar kommer att tonas ned, precis på det sätt som skribenten här gör. De negativa konsekvenserna av OCs handlingar beskrivs flera gånger mycket ingående. Hongkong uppges vara oförmöget att klara av alla negativa effekter som en ockupation av Central skulle innebära. Skribenten presenterar tydligt att slutsatserna som dras i artikeln är hans egna genom ordval som ”I believe the answer is”.

Texten menar att människor i Central ”kommer¹⁰⁸ att bedöma de allvarliga och bestående konsekvenser det orsakar på Hongkongs politik, kultur och andra sociala sfärer”. Här presenteras människorna i Central visserligen som aktiva, men det ändå klart att Tai och Occupy-rörelsen är de drivande agenterna, som utgör ett hot mot Hongkong. Reaktionerna från ”Central folks” är svar på Occupy-rörelsens (kommande) handlingar. Genom den massiva kritiken mot Tais artikel och de ständigt återkommande personangreppen svartmålar texten Tai och därmed hela rörelsen, som får karaktäriseras av honom själv. Sammankopplingen höjer även abstraktionsnivån, vilket går i linje med både van Dijk och Reisgl och Wodak, som fäster stor vikt vid vilka semantiska roller som textens aktörer tilldelas; Tai (OCs ledare) är angripare och Hongkong i allmänhet och ”Central folks” i synnerhet är offer.

¹⁰⁸ Förf. kursivering.

5.2.6 Utrymme och fokus i SCMP

Skribentens egen röst är mindre framträdande i rapporteringen från presskonferensen, som till största del består av sammanfattande referat och återgivningar av citat, men den är ändå skönjbar på en latent nivå; tidningens modalitet återspeglas bland annat i strukturerandet av texten, urvalet av citat och i namngivningen av deltagare såsom pastor Chi Yiu-ming, som beskrivs som en respekterad ledare inom den pro-demokratiska rörelsen. Allra störst utrymme i texten ges till Tai och övriga talesmän för OC, som alla citeras flera gånger. De enda två kritiska rösterna som lyfts fram i denna artikel återges i form av korta sammanfattande parafrafer. Två kritiker, båda representanter för regeringsmakten, uttrycker då oro för att kampanjen ska skada Hongkongs rykte, och allmänheten uppmanas att inte bryta mot lagen, men istället debattera de politiska reformerna.

Commerce sector lawmaker Jeffery Lam Kin-fung, also an Executive Council member, said he feared the campaign could damage the city's reputation as an international financial centre.

Fellow Exco member Starry Lee Wai-king, of the Beijing-loyalist Democratic Alliance for the Betterment and Progress of Hong Kong, urged the public not to break the law and to instead debate political reforms.

Detta är den enda gången som meningsmotståndare till Occupy-rörelsen kommer till tals i denna text och kritiken är vagt återgiven i form av sammanfattande parafraferingar.

Tidningens fördjupande artikel kompletterar rapporteringen från presskonferensen och beskriver rörelsens planer mer i detalj; i artikeln vilar fokus på mer än bara ockupationen. Rörelsens fyra faser beskrivs förhållandevis ingående, och artikeln fokuserar på hela den process som rörelsen planerar att genomgå. Mest utrymme ges till att ge en beskrivning av rörelsens olika faser, och artikeln ger stort utrymme till representanter för OC komma till tals och motivera sina handlingar. Motståndare till rörelsen ges utrymme att lufta kritik i det längre stycke som refererar till Qiaos yttrande, men även genom att citera "Beijing-lojala tungviktare i Hongkong" och Asiens rikaste man och chefen för Hongkongs förvaltningsmyndighet och relationer med fastlandet. De flesta av dessa citat är relativt korta (och intetsägande), och mer utrymme ges snarare till att tolka den snabbt sammanfattade återgivna kritik som riktats mot rörelsen av Qiao.

5.2.7 Utrymme och fokus i CDHK

I denna text ägnas stort utrymme till att smäda Tai, men fokus vilar främst på de negativa konsekvenser som han menar att Hongkong kommer drabbas av om handlingen blir verklighet. Texten beskriver mer detaljerat potentiella skadeverkningar som protesten riskerar att få på Hongkong, men nämner inga potentiellt positiva effekter. Ingenstans ges heller representanter för OC möjlighet att komma till tals och försvara sitt handlande.

5.3 Sviktar stödet för OC?

Den 9 april rapporterar SCMPs reporter, Colleen Lee, i en artikel med rubriken ”Occupy Central plan ’won’t frighten Beijing’” att en ”framstående akademiker” avfärdat planen om att ockupera Central. Denne akademiker kritiserar rörelsen, som han menar är dömd att misslyckas, och uppger föreslå en annan lösning på problematiken.

Samma dag publicerar CDHK ett översatt utdrag från en ledartext, skriven av Lee Ming-chun, som är kommentator i aktuella frågor, med titeln ”’Occupy’ worse than SARS”. Originalartikeln publicerades dagen innan, den 8 april, i *Ta Kung Pao*, Kinas äldsta dagstidning. Denna text är argumenterande och handlar om vilken risk OC och Hongkongs opposition kommer att utgöra för hongkongborna. Texten argumenterar för att OCs handlingar riskerar att orsaka en ekonomisk förlust jämförbar med den som drabbade staden i samband med SARS-epidemin 2002-2003.

5.3.1 Rubriker

Rubriken är formulerad som ett påstående. Påståendets modalitet, att Beijing ”inte kommer skrämmas” av OC, är placerat inom citationstecken. Detta distanserar tidningens journalist från yttrandet och markerar att omdömet fällt av någon annan. Rubriken markerar ändå textens makroposition: att OCs planerade protestaktion kommer misslyckas med att skrämma makthavarna, vilket förutsätts vara rörelsens ambition.

I CDHKs rubrik jämförs OC med en global pandemi som lamslog Hongkong och dödade ca 300 hongkongbor på ett år. Denna överdrift är en effektiv strategi som textförfattaren använder för att berätta vilket allvarligt hot mot samhället han menar att OC utgör. Det sammanfattar tydligt textens makrotematiska ståndpunkt, som ser OC som ett hot mot

ekonomin och samhällsordningen; ett hot som i slutändan kommer att orsaka stort lidande för Hongkongs invånare.

5.3.2 Referentiella strategier i SCMPs artikel

A prominent academic, Horace Chin Wan-kan, has cautioned next year's Occupy Central plan lacks the "power to frighten" Beijing in talks over universal suffrage.

Dr Chin, an assistant professor of Chinese language at Lingnan University and a backer of the Hong Kong City-State Autonomy Movement, said the "non-violent" road blockade was the wrong approach to take.

"It lacks the power to frighten ... Nor will it increase bargaining power in talks with Beijing," Chin said.

Dr Benny Tai Yiu-ting, an associate law professor, is the force behind the protest plan, in which he hopes to rally tens of thousands of people to block the roads in Central. Chin pointed to previous road blockades in Central by demonstrators in recent years, saying: "It is ridiculous to attempt to use the same method to threaten the Communist Party or press for negotiation."

Chin said the plan could be dangerous as it was calling for an ineffective tactic to be retried on a bigger scale.

Artikeln inleds med att berätta att den "framstående akademikern, Horace Chin Wan-kan", varnat för att planen att ockupera Central eftersom "it lacks the 'power to frighten' Beijing in talks over universal suffrage". Det rapporteras att "Dr Chin", som uppges vara universitetslektor i kinesiska vid Lingnan University och uppbackare av *the Hong Kong City-State Autonomy Movement*, sagt att den "icke-våldsamma" blockaden av trafiken är fel väg att gå. Det anges att Tai hoppas kunna få ihop tiotusentals deltagare till protesten, som beskrivs ha som mål att skrämma eller hota kommunistpartiet och pressa till förhandling. Chin uppges beskriva planen som potentiellt farlig. Han pekar på att tidigare väg-blockader i Central misslyckats och säger att det är "löjligt att försöka använda samma metod för att hota Kommunistpartiet eller pressa för förhandling". Chin menar att detta försök kommer bli likadant men i större skala. Chins citeras uppge att pan-demokrater borde komma med "more reasonable suggestions" för politiska reformer, vilket insinuerar att OCs föreslagna protest är orimlig. Chins explicita uttryck, att pan-demokrater borde komma med "more reasonable

suggestions” för politiska reformer, tillsammans med yttranden om vilket nederlag och bakslag OC kommer bli för demokrati rörelsen, gör att OC framstår som någonting oresonligt och dåraktigt. Chin citeras säga att det beror på att aktionen inte är kraftfull nog för att skrämmas och att den inte kommer leda till ökad förhandlingsstyrka inför samtal med Beijing.

Även Tais akademiska meriter berörs kort. Jämfört med Chin som presenterats som ”framstående akademiker” ges en något mer steril beskrivning av Tai som ”an associate law professor”, och som ”kraften bakom protestförslaget”. Att framhäva språkforskaren Chin som en ”framstående akademiker” får glappet mellan Chins egna kinesiska språkstudier och Tais forskning inom juridik, konstitutionell lagstiftning och politik att upplevas som mindre. Resultatet är en skenbart ökad legitimitet i Chins påståenden och omdömen. Den implicita presuppositionen, att Chins akademiska meriter skulle göra honom mer trovärdig i detta sammanhang, utgör således ett falskt auktoritetsargument. Namngivningen av denne lektor i språk är både vilseledande och redundant, *framförallt* eftersom framhävandet av dennes akademiska kvalifikationer inte har någon koppling till ämnet.¹⁰⁹ Chins akademiska expertis som lektor i det kinesiska språket, säger ingenting om hans eventuella juridiska kunskaper. Det mer relevanta i sammanhanget, att Chin är uppbackare av en annan demokrati rörelse, blir en bisak som nämns i förbifarten; vad som framhävs är hans status som universitetslektor. Att Chin uppges stöda en annan självständighetsrörelse är intressant, eftersom detta antyder att OCs ockupationsplan inte endast kritiserats av Beijing-lojalister, men även av auktoriteter inom det pan-demokratiska lägret.

5.3.3 Referentiella strategier i CDHK

People from all walks of life in Hong Kong are increasingly worried about, and angered by, the ”Occupy Central” campaign the opposition camp is set to launch. [...] [T]he opposition in fact aims to force the central government to accept their version of universal suffrage, which will not follow the Basic Law and relevant decisions of the NPC [National Peoples Congress], by threatening to drive investors out of Hong Kong.

Texten uppger att alltfler hongkongbor både ”oroas” och ”provoceras” av OC-kampanjen, som sägs vara en kampanj som oppositionen är inställda på att lansera. Det påstås att oppositionens mål är att ”tvinga centralregeringen att acceptera deras version av allmän

¹⁰⁹ Se fotnot 105.

rösträtt”. ”Deras” version uppges vara olaglig, och ”hotar”, enligt artikeln, att driva ut investerare från Hongkong. Modalitetsmarkörer i texten som ”force” tillsammans med explicit påpekande om att det rör sig om ”deras” (den andra gruppens) version av allmän rösträtt, som inte är förenlig med rådande lagstiftning, samt att investerare hotas att ”drivas bort från Hongkong” skapar konnotationer om såväl hot, krigsvilja och antyder en förtryckarmentalitet hos oppositionen.

The move is meant to ensure one person from the opposition camp is elected the CE. When that becomes true, they will no doubt wage more ”occupy” campaigns to challenge the rule of law with extreme populism. If that happens, Hong Kong will lose its identity and relevance as 7 million local residents will be faced with an economic recession worse than the one caused by the 2003 SARS epidemic, when both the property and stock markets plummeted while hundreds of enterprises folded, leaving many people jobless.

”Draget”, står det, genomförs för att ”säkerställa att en person från oppositionsläggret väljs till CE”. Det framgår tydligt av artikeln att detta bör uppfattas som någonting negativt och att denna uppfattning även förväntas delas av läsarna. För att motivera de negativa konsekvenserna används i texten en relativt detaljerad sluttande planet-argumentation; det uppges explicit att om OC visar sig vara en effektiv kampanj kommer det i sin tur leda till fler extrempopulistiska Occupy-kampanjer, som alla kommer utmana rättsstaten. Slutsatsen som dras är att OC i det långa loppet kommer beröva Hongkong sin identitet och orsaka enorma ekonomiska förluster för regionens sju miljoner invånare; dessa skador kommer vara *värre* än skadorna orsakade av SARS-epidemin 2003.

Democratic Party Chairman Albert Ho Chun-yan is in fact looking forward to the evacuation of investors from Hong Kong, as he gloated recently that it ”would increase their bet in their bargain with the central authorities”. Apparently they are determined to take 7 million Hong Kong residents’ livelihood and job opportunities hostage in a do-or-die gamble.

I ett direkt angrepp mot en oppositionspolitiker anklagas hela oppositionen för att vara fast besluten att ”ta 7 miljoner hongkongbors försörjningsmöjligheter och arbetstillfällen som gisslan” i någonting som uppges vara ett ”do-or-die gamble”. Att inkludera det lösryckta citatet från Ho gör att Hos egna ord vänds emot honom, vilket tjänar som bevis för hur skrupelfri oppositionen är. Det syftar även till att styrka textens tidigare påståenden och legitimera dess slutsatser.

Texten påminner också om att Hongkong är känt för protester, men att de flesta varit lagliga och ”orderly”, vilket kan översättas som både ordningsam, lugn eller fredlig och påminner läsaren om att *denna* protest är olaglig. Presuppositionen är att OC-protesten kommer att bli våldsam eftersom den är olaglig. Texten avslutas och sammanfattas med dessa ord

All this is meant to win the city’s governing power for the opposition and they are willing to sacrifice local residents’ lives to achieve their goal. That fact is that big companies will never come back once they have settled elsewhere.

5.3.4 Grad av abstraktion i SCMP

”Its failure will deal a blow to morale in the fight for democracy. Seeing such a mass movement, with so many participating, fail” might make people feel powerless against the Communist Party. The government could become even tougher with pro-democracy activists, he said, citing Beijing’s heightened suppression of dissidents after the 1989 Tiananmen Square protests.

He proposed pan-democrats, instead, make ”more reasonable suggestions” for political reform for the 2017 chief executive race. He suggested all lawmakers should be made ex-officio members of the future nominating committee and that an aspirant who gained a certain number nominations, say 20, should be allowed to run.

Textens drivande aktör är Chin; han tolkar, analyserar och presenterar lösningar. Tai hamnar i skymundan och hans handlingar och mål nämns endast kort i ett par meningar i slutet av artikeln. Chins huvudsakliga argument mot OC är att det kommer slå hårt mot moralen hos aktivister som slåss för demokrati att se en så stor rörelse misslyckas och att det kan leda till att människor känner sig maktlösa mot Kommunistpartiet. Han menar att regeringen kan komma att bli ännu hårdare mot pro-demokratiska aktivister genom att hänvisa till hur Beijings förtryck av dissidenter blev hårdnade efter protesterna på Himmelska fridens torg 1989. Istället för OCs planerade protestaktion presenterar Chin en alternativ lösning till problemet. Negativa konsekvenser av OCs aktion beskrivs detaljerat, utifrån presuppositionen att protesten är meningslös, dömd att misslyckas, och dessutom potentiellt skadlig för demokratirörelsen.

Tai has met more than a dozen pro-democracy groups and businessmen to lobby support for his plan. Tai says the blockade, planned for July next year, is merely the final step in a campaign to "cultivate a democratic process" for the city.

I slutet av artikeln rapporteras att Tai mött över ett dussin pro-demokratigrupper och affärsmän för att söka stöd för sin plan, samt att han uppgett att blockaden är sista ledet i en kampanj för att "kultivera en demokratisk process" i Hongkong. Vad detta innebär framstår som relativt oklart. Det framgår visserligen att Tai avser samla tiotusentals demonstranter för att "skrämma Beijing", men syftet med skrämselfhandlingen är ändå oklart. I artikeln framstår det mer som att själva protesten är målet i sig.

5.3.5 Grad av abstraktion i CDHK

Teorin om den ideologiska kvadraten stipulerar att motståndarna, de andra, kommer att beskrivas med negativa termer. De målande och detaljerade beskrivningarna av en ondsint opposition går helt i linje med teorin. Det gör även de detaljerade beskrivningarna av konsekvenserna som kommer drabba Hongkong om OC blir verklighet. Artikeln målar upp en bild av en kallhamrad opposition som inte skyr några medel för att uppnå sina mål. Beskrivningen av OC frammanar bilden av en ondsint gerillarörelse, som är så fast beslutsam att uppnå sina mål att de till och med är beredda att offra befolkningens liv för att säkerställa att de uppfylls.

Texten beskriver människorna i Central som aktiva, då Tai anklagas för att bortse från deras förmåga att agera och tänka långsiktigt på annat än ekonomin, men ändå passiviserar dem då inte heller denna artikel lyckas återge dessa individers tankar och önskemål. Detta yttrande tvingar läsaren att indirekt acceptera att OC är en handling som den ospecificerade gruppen "Central folks" ställer sig negativa till och att samhällsförändring bör betraktas som någonting negativt. Invånarna i Hongkong framställs som passiva offer som kommer drabbas av Tais ogenomtänkta galenskaper; det påstås att ekonomin kommer att drabbas, liksom regionens rykte. På grund av Tais galenskaper kommer hela samhällsstrukturen skakas i sina grundvalar och krackelera.

Textens drivande aktörer är "oppositionen", som utgör ett aktivt hot mot passiva hongkongbor, vars jobb "hålls som gisslan" av Ho och hans hantlangare. Även de

multinationella företag som lämnar Hongkong beskrivs med aktiva termer, men detta är inte proaktiva handlingar, utan reaktioner på hoten från Ho och OC.

5.3.6 Utrymme och fokus i SCMP

I artikeln är Chins röst den mest framträdande, genom det flitiga återgivandet av citat; Chin framlägger mycket kritik mot rörelsen och föreslår andra lösningar. Yttranden från Tai återges knappast alls; han omnämns endast kort två gånger. Att Tai och OC själva får så lite utrymme i artikeln tyder på att information från Chin graderats som viktigare. Van Dijk menar att information kommer graderas och sorteras utifrån hur viktig den uppfattas som av den egna gruppen. Eftersom Chin och hans kritik mot OC ges störst utrymme i artikeln är det möjligt att anta att SCMP är mer välvilligt inställda till Chin än till Tai. Den mer detaljerade återgivningen av negativa konsekvenser med OC tyder på detta.

Chins akademiska meriter lyfts tydligt fram och används som garant för hans trovärdighet medan Tais kompetens tonas ned. Chins sammankoppling med en annan politisk motståndsrörelse nämns endast i förbifarten. Istället för att ge företrädare från OC möjlighet att kommentera Chins yttranden och försvara rörelsen mot den framlagda kritiken får Chin stort spelrum att framlägga ytterligare svagheter med OCs aktion, samt även utrymme att föreslå och argumentera för sina egna lösningar. Allt detta går i linje med van Dijks teori om den ideologiska kvadraten, som säger att den egna gruppens positiva sidor kommer att framhävas medan den andra gruppens dito kommer att tonas ned. Att Chins samröre med den andra gruppen ges så lite utrymme beror sannolikt på att störst fokus ligger på att lyfta fram Chins akademiska status och att framföra kritik mot OC upplevs som viktigare än att propagera för en annan demokratirörelse.

5.3.7 Utrymme och fokus i CDHK

Artikeln fokuserar uteslutande på de negativa konsekvenser, som skribenten argumenterar för, kommer drabba staden om aktionen genomförs. Texten fäster stor vikt bland annat vid eventuella ekonomiska och politiska konsekvenser, och menar att denna protestaktion i förlängningen kommer leda till rättsstatens förfall och att Hongkong förlorar sin identitet. Ingenstans ges någon från OC eller oppositionssidan utrymme att försvara sig mot

anklagelserna som riktas mot dem i texten. Det lösryckta citatet av Ho är enda gången som en röst från någon oppositionell hörs överhuvudtaget.

5.4 Opinionsundersökning: svart på vitt

Den 10 april publiceras en artikel om DABs undersökning i SCMP. Den är skriven av Colleen Lee och har rubriken ”70pc frown on Occupy Central, DAB finds; Poll by Beijing-loyal party reveals worries about the effects of civil disobedience”. Av artikeln framgår att 70 procent av alla respondenter i en undersökning som beställts av det Beijing-lojala partiet *Democratic Alliance for the Betterment and Progress of Hong Kong* (DAB), inte stöder OCs aktion för att uppnå allmän rösträtt. Undersökningen uppges även visa att det finns en utbredd oro att OC-rörelsen ska vålla stora ekonomiska förluster. Endast 21.9 procent uppges stödja planen, enligt undersökningen.

Resultaten från DABs undersökning ger samma dag upphov till en artikel i CDHK, skriven av Timothy Chui, som har rubriken ”Most HK residents oppose 'Occupy Central': Survey”, som också publiceras samma dag. Undersökningen sägs bekräfta att stora delar av befolkningen i Hongkong är emot OC. Ett översatt utdrag från ledarartikeln ”Occupy is destructive”, ursprungligen publicerad i *Ta Kung Pao* den 10 april, återges i CDHK den 11 april.

5.4.1 Rubriker

Det huvudsakliga påståendet i SCMPs rubrik är att en stor andel av Hongkongs invånare är missnöjda med OC. Det framgår att detta inte är ett personligt utlåtande, utan en slutsats funnen av den undersökning som DAB beställt. DAB beskrivs som ett Beijing-lojalt parti. Detta påpekande, att undersökningen utförts av ett ”Beijing-lojalt parti”, kan ses som ett implicit ifrågasättande av undersökningens tillförlitlighet. Undersökningen handlar trots allt om invånarens attityder till en rörelse som explicit utmanar centralregeringen. I rubriken används hursomhelst undersökningen som bevis för att det finns en oro hos folket över eventuella effekter av civil olydnad.

Även CDHKs rubriker har formulerats som påståenden. Nyhetsartikelns påstående, att de flesta som bor i Hongkong motsätter sig OC, understöds av ordet ”survey”, som kommer sist i rubriken. Presuppositionen som följer av ordet ”survey”, att påståendet är underbyggt av

forskning, garanterar påståendets giltighet. I rubriken framgår textens makroposition: OC saknar folkligt stöd. Tydligheten i CDHKs ledarrubrik är svår att ta miste på. Denna rubrik sammanfattar tydligt textens makroposition. Texten argumenterar för att OC-rörelsen är destruktiv.

5.4.2 Referentiella strategier i SCMP

Seven out of every 10 people are not supportive of a planned blockade of Central roads to demand genuine universal suffrage, a Beijing-loyalist party has found in a poll.

Slightly smaller proportions of poll respondents feared the Occupy Central movement would result in huge economic losses to the city or spark fierce clashes, the Democratic Alliance for the Betterment and Progress of Hong Kong said yesterday.

Only 21.9 per cent backed the plan, it found.

Det berättas inledningsvis att undersökningen, som är beställd av ”ett Beijing-lojalt parti” (DAB), visat att sju av tio hongkongbor motsätter sig den blockad som planeras av OC. Det berättas att DAB uppgett att något färre respondenter uttryckt oro för att OC ska ”leda till ekonomiska förluster för staden” eller ge ”upphov till våldsamma sammandrabbningar”. Undersökningen uppges visa att OC endast har stöd av ”endast 21.9 procent” av invånarna.

”If we want something to be done in the interest of the public, we should insist on a sort of peaceful negotiation between Hong Kong and the central government,” Young DAB chairman Holden Chow Ho-ding said.

”We would urge ... the organiser of Occupy Central to consider the consequences and also the opinions expressed by the majority of Hong Kong people, and perhaps consider abandoning the proposal.”

Party vice-chairman Horace Cheung Kwok-kwan also urged the campaign proponents to think twice.

Tidningen citerar ordföranden i DABs ungdomsförbund, som säger att om någonting ska göras i allmänhetens intresse så ska det göras genom fredliga förhandlingar mellan Hongkong och centralregeringen. Då en politiker från DAB uppmanar till ”fredliga förhandlingar”

antydts att en eventuell blockad av Central kommer att bli våldsam. Han uppmanar OCs arrangör att tänka på konsekvenserna av ett eventuellt genomförande, samt ha i åtanke att den största majoriteten av Hongkongs befolkning inte stödjer förslaget; ”arrangören” uppmanas att fundera på om det inte vore ”bättre att överge förslaget”. Partiets vice ordförande sägs uppmana förespråkare av kampanjen att ”tänka två gånger”. Denna uppmaning från en så pass högt uppsatt politiker antyder att aktionen är överilad och ogenomtänkt.

Det berättas kortfattat att planen framlades i januari utav Tai, och att hans målsättning uppges vara att ”pressa Beijing att hålla sitt löfte om allmän rösträtt i Hongkong” och ”att ena pro-demokratilägret och skapa en politisk kultur som engagerar medborgarna”.

The DAB found in the poll that young people, who numbered 185 in the survey, appeared less worried about the impact of the action. Some 1,097 people were polled between March 26 and 30.

Overall, 68.6 per cent of those surveyed feared potential economic losses, a sentiment shared by 50.8 per cent of those aged 18 to 39.

[...]

Defending the credibility of the findings, Chow said the poll was scientifically based although it did not take into account possible sample biases. Some 68.8 per cent were aged 50 or older.

En mer detaljerad redogörelse av respondenters svar presenteras, där yngre personers svar vägs mot svar från äldre medborgare. Den mer detaljerade redogörelsen visar att antalet unga (personer mellan 18 och 39) som intervjuats är mycket få, vilket blir en implicit kritik mot undersökningen, och ett ifrågasättande av dess validitet. Svaren visar även att oron är större hos den äldre gruppen respondenter. DABs ungdomsförbundsordförande ges i ett citat utrymme att försvara undersökningen med dess brister. Han uppges säga att ”undersökningen var vetenskapligt utförd trots att den bortsett från eventuella skevheter i urvalet”. I direkt anslutning till citatet berättas att närmare 70 procent av respondenterna var 50 år eller äldre. Den strategiska placeringen av denna mening gör att trovärdigheten i Chows yttrande undermineras.

Tai said the poll questions were framed to assess the attitudes of Hongkongers on certain aspects of the movement, such as the act of occupation.

Härefter följer kritik mot undersökningen. Kritiken återges i form av referat och citat från Tai, vilket distanserar skribenten från yttrandena. Tai menar att frågorna är felformulerade och att undersökningen därför endast mäter vissa aspekter av hongkongbornas attityd om rörelsen, såsom synen på själva ockupationen. Han kritiserar undersökningen som han menar inte speglar respondenternas syn på exempelvis internationella standarder för universell och lika rösträtt eller deras åsikter om civil olydnad.

It did not reflect their views on world standards for universal and equal suffrage or the spirit of civil disobedience, he said. Even if many disagreed with the movement on materialistic or practical grounds, "democratic rights are the fundamental rights of Hong Kong people. These rights cannot be sacrificed on materialistic or practical concerns," he said.

Tai säger i ett avslutande citat att hongkongborna har rätt till demokratiska rättigheter och att dessa inte kan offras på grund av materialistiska eller praktiska grunder. Tai säger explicit att dessa rättigheter inte går att offra, vilket därmed insinuerar att centralregeringen och deras anhängare är beredda att göra en sådan uppoffring. Citatet är även ett exempel på ett yttrande där nödvändigheten med handlandet betonas av Tai.

5.4.3 Referentiella strategier i CDHKs artikel och ledare

More than two-thirds of local residents are opposed to rash plans to bring Hong Kong's central business hub to a grinding halt, according to a survey by the city's largest political party.

Seventy percent of more than 1,000 respondents were concerned about the plan's potential fallout according to a March telephone survey conducted for the Democratic Alliance for the Betterment and Progress of Hong Kong (DAB).

Inledningsvis berättar texten att resultaten från en undersökning som "stadens största politiska parti" gjort visat att mer än två tredjedelar av befolkningen motsätter sig planerna om att ockupera Central. OC beskrivs som en "rash plan", det vill säga en förhastad eller dumdristig plan. Den modala beskrivningen av planen som förhastad "bekräftas" även senare i texten genom återgivande av yttranden från politiska företrädare samt genom att en facklig representant ombetts att "tala Tai tillrätta". Beskrivningen står oemotsagd genom hela artikeln. Benämning av DAB som det största politiska partiet är ett strategiskt val som signalerar att partiet har stort stöd bland Hongkongs befolkning.

Nearly 70 percent of respondents thought the planned action for 2013 would incur heavy economic losses for Hong Kong, while 60 percent thought it would be damaging to the financial center's image. More than 60 percent thought the proposed shutdown would also lead to scuffles and tarnish relations between the central government and Hong Kong locals. Addressing the core motivations for the movement, 67 percent thought the action would retard constitutional development instead of pushing it forward.

Resultaten från undersökningen sägs visa att en överväldigande majoritet av befolkningen är oroliga för att protesthandlingen ska leda till ekonomiska förluster och skada finanscentrets image. Det uppges finnas en oro att aktionen ska leda till bråk och spänningar mellan centralregeringen och befolkningen, samt att den konstitutionella utvecklingen ska drivas bakåt och inte framåt på grund av OC. OCs mål härleds direkt till Tai, som sägs vara "anstiftare" av rörelsen.

Chief Executive Leung Chun-ying has pledged to promote and achieve universal suffrage in accordance with the Basic Law and the decisions of the National People's Congress during his tenure in office. The "Occupy Central" action proposes to illegally block roads in Central to pressure for radical political change if the government's proposed changes fails to meet Tai's standards.

The initiative originates from a series of protests in metropolitan areas across the globe, such as the "Occupy Wall Street" movement, which erupted in response to perceived corporate greed.

Av citaten ovan framgår att nuvarande CE har som målsättning att arbeta för en demokratisk reform under sin mandatperiod. Till skillnad från OC ska Leungs reformförslag överensstämma med nuvarande konstitution och beslut fattade av centralregeringen. Det poängteras i anslutning till påståendet om Leung att OC är en olaglig handling som föreslås genomföras om dessa förslag "inte lever upp till Tais standard". Texten nämner Occupy Wall Street och andra globala Occupy-rörelser som orsak till varför OC uppstått. Dessa initiativ beskrivs ha "utbrutit" som svar på "perceived corporate greed". OCs mål beskrivs dock vara att pressa centralregeringen till radikal politisk förändring om inte CEs planerade reformförslag "uppnår" en standard som Tai satt upp.

On Tuesday, some lawmakers urged the government to address the issue and declare the plan illegal while planning for the possible aftermath if Tai goes ahead. Wong Kwok-hing, from the Hong Kong Federation of Trade Unions, said the plan would destroy public order.

Wong said his constituents are concerned that the "Occupy Central" action will hurt business, adding that he has been asked to push the government to talk sense into Tai. According to Wong, three companies have already committed to leaving the district if the plan goes ahead.

Det uppges att ett antal lagstiftare uppmanat regeringen att förklara planen olaglig och att de planerar för eventuella efterspel som kan ske "if Tai Yiu-ting goes ahead". En fackföreningsrepresentant har blivit ombedd att förmedla regeringen att "talk sense into Tai Yiu-ting". Beskrivningar som att "prata vett i Tai Yiu-ting" befäster textens flera implicita presuppositioner om att rörelsen är synonym med Tai. Genom att säga att Tai måste pratas vett i insinueras att han är en vettvilling som måste stoppas; endast den som är helt fel ute måste pratas vett i. Betonandet av nödvändigheten med att stoppa OC stärks genom Wongs yttranden om att planen kommer förstöra allmän ordning och skada stadens affärer.

"The proposed action will be more than an annoyance to the thousands of workers who work in the district," an HSBC employee surnamed Liu said. "More importantly, it imperils Hong Kong's ease of access and business environment. I expect there will be many missed meetings, delayed agreements and lost opportunities if there is a move to paralyze the core of this financial center," she said.

Flera kritiska röster mot aktionen får utrymme att ge skäl till varför: en av dessa röster är en anställd från HSBC (The Hongkong and Shanghai Banking Corporation). Hon beskriver aktionen som någonting "mer än bara ett störningsmoment för tusentals arbetare", och förklarar på vilket sätt handlingen (som skulle "paralysera kärnan av detta [Hongkongs] finanscenter") skulle vara skadlig för Hongkongs affärsliv och för människor som arbetar i central.

DAB Vice-Chairman Horace Cheung Kwok-kwan called on the "Occupy Central" movement to reconsider its action and engage in rational discussion.

Politiker från DAB ges också utrymme att kommentera undersökningen och uppmanar samtidigt rörelsen att ompröva planen och istället ”diskutera rationellt”, vilket givetvis innebär att de anser att planen är oförnuftig.

Ledarartikeln som publiceras i tidningen den 11 april är mycket tydlig i sin kritik mot OC.

The Democratic Alliance for the Betterment and progress of Hong Kong (DAB) on Tuesday released the results of a public opinion poll, which show that 70 percent of the respondents oppose the planned ”Occupy Central” movement while only 20 percent support it.

Ledaren berättar att DAB dagen innan presenterat resultaten från en opinionsmätning, som visat att en stor majoritet av Hongkongs invånare är emot OC, och att rörelsen endast har stöd av ”endast” 20 procent av befolkningen. Detta uppges visa att OC har ett mycket litet stöd hos befolkningen. Ordet ”endast” är ett modalt yttrande som insinuerar att OC har svag folklig förankring, vilket är mycket intressant. Om OC-rörelsens 20 procent exempelvis jämförs med stödet för svenska politiska partier ser vi snabbt att stöd från en femtedel av folket är förhållandevis stort.^{viii}

The main reason for opposing ”Occupy Central” include fear that it will paralyze Central and cause serious economic loss; fear that Hong Kong’s cosmopolitan image will be tarnished, and fear that it may trigger violent clashes and damage ties between the SAR and the Central government.

These are simple, straightforward and realistic reasons to be expected from any law-abiding citizen. In case some people do not already know, Central is the financial and business center of Hong Kong. According to calculations by a respected economist based in Hong Kong, paralyzing Central for one day may incur a loss of HK\$ 1.6 billion.

Det rapporteras att hongkongborna fruktar för att Central ska ”paralyseras” och att aktionen ska leda till ”stora ekonomiska förluster”, ”att stadens goda rykte ska skadas” och att detta ska leda till ”sammandrabbningar” och ”skada banden mellan Hongkong och centralregeringen”. Alla dessa känslor beskrivs som ”enkla, okomplicerade och realistiska känslor som varje laglydig medborgare” bör känna. Denna modala namngivning av OCs meningsmotståndare som ”laglydiga medborgare” som känner rimliga och realistiska känslor blir en implicit anklagelse mot och ett kollektivt skuldbeläggande av de ca 20 procent av hongkongborna som

stöder OC. OCs anhängare framstår genom de målande beskrivningarna av rörelsens negativa konsekvenser som hänsynslösa anarkister och upprorsmakare, oförmögna att tänka långsiktigt och realistiskt. Det rapporteras att potentiella ekonomiska förluster uppskattas kunna uppgå till så mycket som 1.6 miljarder Hongkongdollar (vilket motsvarar ca 1,3 miljarder SEK).

Hong Kong is already well-known for frequent protests, but the phrase "Occupy Central" still sends chills up one's spine, because the word "occupy" always reminds people of something forceful, unlawful, irresponsible and ill-motivated. No reasonable demand can and should be achieved through occupation.

Texten beskriver Hongkong som en välkänd plats "för upprepade protester", men argumenterar ändå för att OC står för något som "sänder kalla kårar upp längs med ryggraden". Ordet "ockupera" uppges medföra negativa konnotationer och det uttrycks explicit att inga rimliga krav kan eller ska mötas genom ockupation.

The planned "Occupy Central" campaign has been the target of suspicion, criticism and opposition since it was announced. Now the DAB opinion poll shows clearly 70 percent of local residents are against it, compared with a 20 percent support rate. Those who back the movement must understand they have been deceived by the opposition camp on this matter and there is no way "true universal suffrage" can be won with "Occupy Central". On the contrary, it will seriously hurt Hong Kong's economy while destroying the foundation for rational discussion about and reaching a consensus over the way universal suffrage will be implemented in 2017.

Textens påstående, att OC-kampanjen redan från start varit målet för misstanke, kritik och motstånd, är ytterligare ett exempel på en modalitet som misstänkliggör rörelsen och som läsaren förväntas acceptera.

Texten refererar till Tai i ett modalt yttrande då skribenten skriver att "Ironically the person who called for and planned the "Occupy Central" movement happens to be a scholar of law who teaches young students constitutional law, among other things.". Här är inte Tai namngiven, och detta är den enda referens som görs till honom i texten. Det insinuanta yttrandet (samt tillägget "among other things") gör att det nästan framstår som att Tai bedriver propaganda och att eleverna inte får legitim undervisning. Det antyds att det finns en motsättning mellan att vara insatt i lagen och att begå civil olydnad, som är en olaglig handling, och det är häri den påstådda ironin ligger. Texten försöker genom yttrandet att få OC, som vill förändra lagen med hjälp av olagliga

medel, att framstå som ett ironiskt oxymoron. Benämningarna av detta faktum som ”ironiskt” är en synlig modalitetsmarkör. Denna uttrycks här som ett allmänt faktum, och utgör därför en modal presupposition som förväntas vara delad av allmänheten.

Slutligen argumenterar texten för att de 20 procent av befolkningen som stöder OC blivit lurade av oppositionen, och att möjligheterna för OC att nå sina mål är obefintliga. Istället, skriver skribenten, kommer aktionen skada ekonomin och förstöra grunden för ”rationell diskussion” om hur allmän rösträtt ska kunna uppnås och implementeras 2017. Yttrandet passiviserar OCs anhängare samtidigt som ledande personer inom oppositionsläget framstår som drivande manipulörer. Slutsatserna som formulerats presenteras som faktum och än en gång insinueras att oppositionen är ovillig att föra ”rationella diskussioner” om hur konsensus ska uppnås

5.4.4 Grad av abstraktion i SCMP

I artikeln redovisar SCMP antalet respondenter, samt perioden som insamlingen av data skedde. Antalet respondenter uppges vara totalt 1,097 personer, som intervjuats mellan 26-30 mars. Enligt van Dijk beskrivs den egna gruppens goda handlingar, samt den andra gruppens negativa handlingar på en mer specifik nivå. Det är därför rimligt att anta att detaljnivån beskriver handlingar utförda av de andra, eftersom artikeln även framför implicit kritik mot undersökningens reliabilitet och validitet, samt explicit kritik i form av yttranden gjorda av Tai. Texten polariserar de båda politiska sidorna genom att i första delen presentera undersökningens resultat, och visa att den backas upp av DABs representanter. I den andra delen undermineras undersökningens trovärdighet genom att dess validitet och reliabilitet ifrågasätts. Detta görs implicit av textförfattaren själv genom den mer detaljerade (och strategiskt välplacerade) resultatredovisningen, men också explicit genom citaten från Tai. Att resultaten från undersökningen lyfts fram och granskas mer detaljerat i SCMP än i CDHK indikerar en skeptisk hållning, vilket är i linje med både van Dijk, Lawler och Zhang, som alla stipulerar att negativa handlingar utförda av den grupp man själv inte tillhör kommer att lyftas fram och skärskådas.

5.4.5 Grad av abstraktion i CDHKs artikel och ledare

Till skillnad från artikeln från SCMP redovisar inte någon av CDHKs artiklar det totala antalet respondenter eller hur urvalet sett ut, men i nyhetsartikeln uppges dock att fler än 1,000 respondenter svarat. Genom att använda denna svepande men höga siffra (fler än 1,000 respondenter) ges intrycket av att det rör sig om en mycket omfattande undersökning, vilket i sammanhanget också blir den presupposition som ska garantera undersökningens tillförlitlighet. Undersökningens resultat granskas eller ifrågasätts ej, varken i nyhetsartikeln eller i ledaren, utan förutsätts vara korrekta. Även detta ligger i linje med teorin om den ideologiska kvadraten, som stipulerar att ens egen grupps handlingar inte kommer granskas lika noga som den andra gruppens. Däremot går nyhetsartikeln relativt detaljerat igenom delar av undersökningens resultat och backar upp olika påståenden som görs i texten genom att hänvisa till respondenternas svar.

Nyhetsartikelns sammankopplande namngivning av Tai som synonym med OC ger två presuppositioner: dels att (1) rörelsen styrs godtyckligt av enväldshärskaren Tai och hans nycker, vilket är ett rejält förminskande av en så stor folkrörelse som OC. Detta leder till (2) det går att stoppa protesterna bara Tai kan "talas tillrätta". Tai utmålas som enväldshärskare över rörelsen och det antyds att Tai sätter upp godtyckliga villkor för vad som bör räknas som godtagbara politiska reformer.

Även ledarartikeln är relativt abstrakt. Den mest detaljerade attacken mot OC görs genom att hänvisa till potentiella ekonomiska förluster som aktionen beräknas orsaka om den blir verklighet. Övriga påståenden om OC, såsom att ordet "occupy" medför negativa konnotationer och att kampanjen har varit föremål för misstanke länge, är relativt intetsägande och svepande anklagelser. Det är även påståendena om skador på ekonomin och anklagelserna om att inte vilja föra "rationell" dialog.

5.4.6 Utrymme och fokus i SCMP

Främsta fokus i artikeln är på resultaten från DABs undersökning. Det intressanta är att trots att det fästs stor vikt vid undersökningen synas resultaten i sömmarna av journalisten, som inte heller låter dem stå helt oemotsagda. Artikelns rubrik är därför i viss mån missvisande, då

rubrikens givna påstående trots allt ifrågasätts i artikeln; explicit av Tai, men även implicit av skribenten.

5.4.7 Utrymme och fokus i CDHKs artikel och ledare

Artiklarnas huvudsakliga fokus är att visa hur liten folklig förankring OC har. Detta görs dels genom att redovisa resultaten från undersökningen, men även genom att återge yttranden från olika typer av auktoritetskällor (politiker, fackföreningsledare, banktjänsteman) i nyhetsartikeln från den 10 april. De flesta av dessa röster återges där som referat, men den bankanställda är direktciterad. Sannolikt beror detta på att yttranden från en direkt berörd person som arbetar i distriktet uppfattas som mer konkreta än abstrakta uttalanden från exempelvis politiker och fackföreningsledare.

Artiklarnas huvudsakliga fokus förefaller vara att, med den nämnda undersökningen, bevisa att OC saknar folkligt stöd, samt att beskriva negativa konsekvenser som OC kan leda till. Det saknas direkta yttranden gjorda av representanter för rörelsen, vad de vill och kräver presenteras endast genom skribentens påståenden; något som exempelvis inte framgår i någon av dessa artiklar är att det villkor som OC ställt för en demokratisk reform är att den ska uppnå erkänd internationell standard, vilket är någonting helt annat än godtyckliga krav från en enskild individ.

6 Diskussion

Uppsatsens syfte har varit att studera hur Hongkongs engelskspråkiga press konstruerar den pågående politiska konflikten mellan den politiska rörelsen Occupy Central och Kinas centralregering. Detta eftersom frågan om hur demokratiska reformer i Hongkong ska se ut, som har varit föremål för debatt under flera decennier, tog ny fart i och med Benny Tai Yiu-tings debattartikel från januari.

En övervägande stor del av den tidigare forskning jag fann visade sig vara kvantitativ och studieföremål var nästan uteslutande den kinesiskspråkiga (mandarin och kantonesiska) Hongkong-pressen. Jag ville därför bidra med kvalitativ forskning och göra en mer djupgående analys av hur den engelskspråkiga pressen i regionen rapporterat i en viss fråga. Som analysobjekt valde jag därför att studera Hongkongs två största engelskspråkiga dagstidningar, the South China Morning Post och the China Daily.

Med den statsvetenskapliga forskning jag beskrev i min redogörelse för tidigare forskning som grund hade en möjlig fråga kunnat vara hur krocken mellan den kinesiska nationalismen och stoltheten över sin unika position påverkar Hongkongs engelskspråkiga press. Jag har dock funnit den frågan vara alldeles för vid och svepande för att kunna besvara. Min förhoppning har emellertid varit att resultaten från detta arbete ska kunna ge upphov till mer hanterbara frågor och därmed kunna bli den första grundstenen i sökandet efter svaret på den stora frågan.

Mina forskningsfrågor blev därför

1. Vilka politiska ideologier gynnas i diskurser som förs om OC i Hongkongs engelskspråkiga press?
2. Vilken attityd till demokratisk utveckling har varit dominerande i pressens rapportering om OC?

För att besvara dessa frågor fann jag CDA vara en lämplig metod, emedan den tidigare tillämpats på liknande material med lyckat resultat.

Resultaten visar att vilka politiska ideologier som gynnas skiljer sig åt tidningarna emellan. Jag har funnit SCMP gynna den utmanande pan-demokratiska oppositionen medan CDHK genomgående gynnat Kinas kommunistiska system. Med hjälp av olika strategier har de båda tidningarna gynnat sin egen politiska ideologi samtidigt som de missgynnat andra grupper dito.

Utmärkande för SCMPs tidiga artiklar är att handlingar som OC utför, som kan ge potentiellt negativa följder tonas ned och beskrivs i vaga ordalag. Istället motiveras nödvändigheten med en eventuell ockupation genom att beskriva centralregeringens negativa handlingar och OCs goda målsättningar och potentiella positiva effekter mer ingående. Exempelvis den ingående beskrivningen av rörelsens fyra faser, som ges i uppföljningsreportaget, följer van Dijks teori, att gruppens positiva handlingar beskrivs mer konkret. Att Occupy-rörelsen betraktas som den egna gruppen går att utläsa, bland annat eftersom representanterna för OC ges stort utrymme att motivera och betona nödvändigheten av handlandet medan den motsatta sidan i dessa artiklar knappt kommer till tals. Skribenternas egna röster är inte så framträdande i nyhetsrapporteringen, men attityderna går ändå att skönja genom hur texterna är strukturerade, genom urvalet av citat och genom den positiva namngivningen av representanter för OC.

En intressant notering är att de två reportagen ger en något mer positiv bild av OC än övriga artiklar från tidningen. I dessa texter ges rörelsen stort utrymme att beskriva sina syften och motivera sitt handlande. Denna notis liknar det som Flowerdew et al. noterar i tidningens ledartexter i sin studie och får mig att ställa en liknande fråga som den Flowerdews forskarlag ställde, nämligen om det är den mer positiva bilden av OC och den pan-demokratiska kampen som återfinns i nyhetsreportagen som är den som representerar tidningens sanna institutionella attityd i frågan om demokratisk utveckling.

Utmärkande för CDHK har varit de ständiga försöken att sammanlänka OC med Hongkongs övriga opposition. OC är ett av de ”vapen” som den ”desperata oppositionen” använder för att hota och skrämja centralregeringen och människorna i Hongkong till underkastelse av deras egna villkor. I CDHK är det skribenternas egna röster som hörs och fokus är ofta på oppositionen som helhet. I flera av artiklarna är Tai inte namngiven i texten, vilket är en form

av abstraktion som förminskar rörelsen och dess betydelse. Istället beskriver tidningen OC som ytterligare ett av oppositionens vapen. I artiklar där Tai nämns vid namn smutskastas och förminskas han genom otaliga personangrepp, och ifrågasättande av hans akademiska kompetens. Detaljerade beskrivningar av rörelsens negativa effekter framförs och Tai beskrivs med aktiva termer vara drivande i att handla negativt. Tidningen fokuserar på rörelsens negativa effekter. Ingenting positivt som kan tänkas komma av OC tas upp, utan rörelsen beskrivs enbart som ett hot. Ingen representant för OC ges någonsin reellt utrymme eller möjlighet att bemöta framlagd kritik i koherenta yttranden. OC, som sammankopplas med oppositionen i dess helhet, uppges ”oroa” och ”provocera” många hongkongbor.

Representativt för båda tidningar har varit beskrivningen av ”de andra” som ovilliga att resonera med den egna sidan; att centralregeringen uppgetts vara ovillig att resonera med pandemokrater har i SCMP använts som argument för att motivera OCs blockad. I CDHK har ”oppositionens” ovilja att föra ”rationell dialog” har framlagts som bevis för att förslaget om ockupation är ogenomtänkt.

Ytterligare en gemensam nämnare har varit krigsmetaforiken, som varit framträdande i båda tidningarnas diskurser. Både SCMP och CDHK har beskrivit OC som ett ”vapen”, men den konnotativa innebörden av detta har varit olika i respektive tidning. I SCMP presenteras ”(kärn)vapnet” som en nödvändig säkerhet för att få Beijing att hålla sitt löfte, medan det i CDHK har beskrivits som ännu ett av oppositionens ”vapen” i deras ”kamp” mot sina meningsmotståndare. Rörelsen har, i CDHK, uppgetts ha som mål att ”tvinga centralregeringen” att acceptera ”deras” version av allmän rösträtt. Detta antyder dels att det finns flera sätt att tolka innebörden av vad ”allmän rösträtt” innebär, samt att oppositionens tolkning är fel.

För att ta reda på om resultaten som den här uppsatsen mynnat ut i är representativa för den generella konstruktionen och reproduktionen av politiska ideologier i Hongkongs och Kinas engelskspråkiga press behövs fler studier som denna. Framtida forskning skulle även med fördel kunna vara kvantitativ och bestå av mer omfattande tvärsnittsstudier. De skulle förslagsvis sträcka sig över längre tidsperioder och jämföra hur Occupy-rörelsens och/eller andra medborgarrättsrörelsers ockupationsprotester porträtterats i pressen jämfört med deras skildringar av protesterna på Himmelska fridens torg 1989. Genom sådana studier skulle det

bli möjligt att närmare studera om, och även hur, synen på demokratisk förändring utvecklats över tid i Hongkong och Kina. Det vore även möjligt att jämföra resultaten från dessa studier med hur andra länders medier rapporterat om samma händelser för att få en bild av hur västerländska medier konstruerar bilden av Kina, och Hongkong, kineser och hongkongbor.

7 Slutsatser

Sedan februari har Benny Tai Yiu-ting och Occupy Central utgjort en stor källa till debatt. Tai och rörelsen får inledningsvis stort utrymme i SCMP; tidningen ger uttryck för en positiv hållning till rörelsen och dess mål. Det vilar stort utrymme och fokus på rörelsens upphovsman och han beskrivs med positiva termer. Tidningen ger också Tai stort eget utrymme att motivera sin föreslagna aktion utan att låta representanter från ”det andra” lägret, Beijing, yttra sin ståndpunkt i frågan mer än i form av korta referat.

Samtidigt visar undersökningen att den kommunistiska tidningen, CDHK, tenderar att sammankoppla OC med Hongkongs övriga opposition. Inledningsvis omnämns heller inte Tai mer än som ”en akademiker”, vilket förminskar hans betydelse och trovärdighet. I de senare tidningstexterna, där Tai sedermera namnges, beskrivs han i förminskande ordalag. Detta skiljer sig enormt från den bild av en framstående akademiker som målats upp i SCMP. Beskrivningen av de oppositionella grupperna som en homogen massa är en referentiell strategi som dels höjer abstraktionsnivån, samtidigt som det också förminskar hela demokratirörelsen som sådan. Hongkongs opposition består givetvis av flera kritiker från olika politiska läger; det finns naturligtvis en pan-demokratisk opposition, men det finns också andra oppositionella politiska grupperingar med skiftande värderingar och ideologisk hållning. Att rörelsen och dess anhängare klumpas ihop som ”oppositionen” ger även intrycket av att *alla* demokrater ställer sig bakom Tais förslag om att ockupera Central, något som visat sig inte vara fallet.

7.1 Vilka politiska ideologier gynnas i SCMP?

Tidningen har gynnat Hongkongs oppositionella politiska grupper genom att använda olika strategier. I SCMP användes abstraktioner som tonar ned rörelsens egna negativa handlingar, men som framhäver rörelsens positiva effekter. Centralregeringens negativa handlingar lyfts fram och beskrivs mer detaljerat. Centralregeringens kritiker har getts utrymme att komma till tals, men deras kritik har ofta varit kort och sammanfattande.

Skarpast kritik som väckts mot OC har varit den interna kritiken från Chin, som tillhör en annan pan-demokratisk rörelse (dvs. ”det egna” lägret). En strategi som där användes för att skänka kritikern ökad trovärdighet var att framhäva hans akademiska kompetens, trots att dessa meriter inte var relevanta i sammanhanget. Genom att tillämpa denna strategi ökade skenbart kritikerns legitimitet som tyckare, vilket fick honom att framstå som jämlike med Tai.

I den artikel som redogör för DABs undersökning uttrycks en skenbar kritik mot OC. Den främsta kritiken riktas emellertid mot DAB och nämnda undersökning, som implicit ifrågasätts av tidningen genom artikelns noggranna granskning av undersökningens resultat, skribentens disposition av texten och explicit genom att citera Tai som avfärdar av undersökningen.

7.2 SCMPs attityd till demokratisk utveckling

Framlyftandet av centralregeringens negativa handlingar, den positiva namngivningen av Tai och det stora talutrymme Tai ges visar att SCMP ställer sig positiva till en demokratisk utveckling, och till Occupy-rörelsen. Tidningen visar en positiv attityd till demokratiska förändringar, samtidigt som den betonar att detta kommer kräva uppoffringar och engagemang. När detaljerade beskrivningar av negativa risker med OC presenteras görs det av en ”framstående akademiker”, som är representant för en annan demokrati-rörelse. Där förmedlas en skepsis mot OC, men tidningen framstår ändå som positiv till utveckling och demokratiska reformer.

I artikeln som handlar om DABs undersökning uttrycks visserligen att det finns en utbredd oro bland befolkningen för vilka effekter civil olydnad kan orsaka, samt att många är skeptiska mot OC. Artikeln ger dock inget intryck av att vara skeptisk eller negativ till demokratisk utveckling. Snarare framstår den som positivt inställd till demokratisk utveckling, genom att skribenten namnger DAB som ett ”Beijing-lojalt parti” och genom att ifrågasätta undersökningens resultat. Skenbart utgör artikeln kritik mot OC, men den är framförallt ett tydligt ifrågasättande av DABs undersökning.

7.3 Vilka politiska ideologier gynnas i CDHK?

I CDHK har Kinas hegemoniska kommunistiska ideologi gynnats genom olika strategier. Tidningen har frammanat en negativ bild av oppositionen, bland annat med hjälp av modala yttranden från tidningens skribenter. Centralregeringens egna negativa handlande beskrivs inte alls, utan fokus är på de negativa effekter som den kinesiska centralmakten menar att Occupy-rörelsen kommer ha på Hongkong. Politiska ideologier kommer till uttryck genom modala yttranden som exempelvis att Tai måste ”talas vett i”. Tidningen har argumenterat för negativa effekter som OC kommer leda till, och det är tydligt att alla rörelsens eventuella politiska åstadkommanden upplevs som ensidigt negativa och att OC utgör ett hot mot hela regionen.

7.4 CDHKs attityd till demokratisk utveckling

Det framgår tydligt att tidningen är negativ till den politiska förändring som OC kan medföra. De potentiella förändringarna beskrivs som olika typer av hot som ”oppositionen” är beredda att använda för att tvinga fram sina mål. Tidningen förhandlar om hegemonin genom att antyda att den egna sidan är beredd att samtala medan oppositionen är oförmögen att föra en ”rationell dialog” om demokratiska reformer. Tidningen uppvisar en genomgående negativ attityd till demokratisk förändring. OC uppges vara ett hot mot den hegemoniska ordning som råder, och anklagas för att på sikt leda till stadens undergång.

Sammanfattning

Syftet med denna uppsats har varit att studera hur Hongkongs engelskspråkiga press konstruerar konflikten mellan den politiska rörelsen Occupy Central och den kinesiska centralregeringen. Studien är kvalitativ och använder sig av kritisk diskursanalys som metod.

Följande två forskningsfrågor ställs i arbetet

1. Vilka politiska ideologier gynnas i diskurser som förs om OC i Hongkongs engelskspråkiga press?
2. Vilken attityd till demokratisk utveckling har varit dominerande i pressens rapportering om OC?

Uppsatsens empiriska material består av totalt 10 medietexter (fem texter från varje tidning) hämtade ur de två största engelskspråkiga dagstidningarna i regionen, the South China Morning Post, som är Hongkongs äldsta dagstidning, samt the China Daily, som är Kinas enda nationella engelskspråkiga dagstidning. Materialet studerar tre händelser: den inledande rapporteringen om Occupy Central, pressens hantering av Occupy Centrals officiella lansering, samt rapporteringen dagarna runt en opinionsundersökning, som sägs visa att rörelsen har svagt stöd från befolkningen.

Teoretiska begrepp som tillämpas i arbetet är *ideologi* och *hegemoni*. Arbetets tillämpade metod utgår från van Dijk, Fairclough, Richardson och Wodak.

Resultaten från undersökningen visar vilka olika politiska ideologier och attityder som gynnas i de två tidningarna. The China Daily har visat sig gynna den kommunistiska ideologi som är dominerande i Kina och har visat sig vara öppet kritisk till demokratiska politiska reformer. The South China Morning Post har emellertid gynnat utmanande politiska grupper och uppvisat en positiv attityd till demokratisk utveckling.

Ordlista

CADS Corpus Assisted Discourse Studies

CCP Chinese Communist Party

CD the China Daily

CDA Critical Discourse Analysis

CDHK the China Daily Hong Kong Edition

CE Chief Executive

DAB Democratic Alliance for the Betterment and Progress of Hong Kong

HK Hongkong

HKEJ the Hong Kong Economic Journal

HKSAR Special Administrative Region of Hong Kong

HSBC The Hong Kong and Shanghai Banking Corporation

OC Occupy Central

PRC Peoples Republic of China

SAR Special Administrative Region

SARS Severe Acute Respiratory Syndrome

SCMP the South China Morning Post

SEK svensk krona

Noter

ⁱ Occupy Wall Street är en proteströrelse som sedan den 17 september 2011 ockuperat stora delar av Zucotti Park, beläget i hjärtat av New Yorks finansdistrikt Wall Street. Rörelsen föddes ursprungligen som ett samarbete mellan konstnärer, studenter och akademiker samt aktivister, som tidigare under sommaren ockuperat New Yorks stadshus i protest mot borgmästarens budgetnedskärningar, men har sedan dess vuxit och utvecklats och har inspirerat till liknande aktionsgrupper över hela världen, som kämpar för en ”äkt demokrati” (*The Nation*, 21 november 2011; *The Washington Post*, 15 oktober 2011). Occupy-rörelsen har bland annat uppmärksammats för

ⁱⁱ Benny Tai Yiu Ting är docent i juridik vid the University of Hong Kong, med inriktning på konstitutionell lag, lag och politik samt lag och religion. Han har varit dekanus för universitetets juridiska fakultet mellan 2000 och 2008. Tai Yiu Ting besitter stor expertis inom dessa områden och har en lång akademisk meritlista med ett stort antal artiklar publicerade. Hans nuvarande forskningsprojekt rör bland annat rättssäkerhet, politisk legitimitet, utvecklandet av författningsenlighet, lag och överläggande samt lag och frihet. Han har mottagit flera hedersbetygelser från universitetet. Tai Yiu Ting har även innehaft flera politiska uppdrag och satt bland annat med i the Consultative Committee for the Basic Law of the Hong Kong Special Administrative Region (1988-1990). Tai Yiu Ting har också varit deltid medlem i the Central Policy Unit, Hong Kong Special Administrative Region Government, det råd som står närmast Hongkongs chefsminister. (http://law.hku.hk/research/profile/tai_benny.html)

ⁱⁱⁱ Värt att notera är att hongkongborna delar ett stort antal kollektiva minnen med övriga Kina. I undersökningar om hongkongbors representation av världshistorien har det visats att Hongkongkineser i större mån känner igen fler historiska personligheter med koppling till Kina och Asien än de känner igen europeiska och västerländska dito. Hongkongkinesernas världsuppfattning är på många sätt sammankopplad med vad som händer på fastlandet. En stor del av Hongkongs befolkning har således djupt rotade identiteter i den kinesiska kulturen och historien. Därför är vissa forskare av uppfattningen att hongkongbor besitter dubbla identiteter. Dessa flertydiga identiteter skapar motstridiga drifter; å ena sidan betraktar många hongkongbor sig själva som just hongkongbor, samtidigt som de ser sig som en del av PRC. Hongkongborna betraktar sig själva som en speciell grupp, skild från övriga kineser (Zhang 2010, 51).

^{iv} Hongkong har under de senaste åren gjort framsteg och har i långsam takt utvecklats och blivit mer demokratiskt. HKSAR placerade sig i The Economist demokratiindex 2012 på plats 63, med ett snittvärde på 6.42 av 10, vilket innebär att regionen klättrat hela 17 steg uppåt jämfört med mätningarna från både 2010 och 2011. I 2010 och 2011 års mätningar låg Hongkong på plats 80 i listan, med ett snittvärde på 5.92 av 10. Hongkong bedömdes då vara en s.k. hybridgegim. Sverige låg under 2010 och 2011 på plats fyra, men rankas sedan 2012 som världens näst mest demokratiska land, med ett snittvärde på 9.73 av 10 (The Economist Intelligence Unit 2012; The Economist Intelligence Unit 2011; The Economist Intelligence Unit 2010).

^v En rapport från 2006 fastslår att ca 50 % av tidningens läsare består av välutbildade mellan åldrarna 25 och 44 och att ca 3 av 5 läsare är höginkomsttagare. Rapporten, som hänvisar till en studie från 2004, visar även att 3 av 5 läsare är kvinnor. Många av dessa läsare har stora sociala nätverk, god digital kompetens, reser mycket och är ofta tunga investerare inom sina branscher. Ett flertal är opinionsledare inom företagsvärlden, myndigheter och Hongkongs samhällsliv. De flesta av tidningens läsare är kineser och asiater med statusyrken, bland annat inom

näringsliv, juridik och politik. Men tidningen har även en stadig internationell läsekrets bestående av såväl turister och internationella företagsledare som statliga diplomater och tjänstemän (ELN in China 2006, 19)

^{vi} Jag väljer här att inkludera resultat även från den kvantitativa forskningen, eftersom de skänker en förståelse för hur andra forskare studerat hur politiska spänningar tagit sig uttryck i pressen. För denna uppsats är resultaten från ovan refererade kvantitativa studier intressanta, eftersom de indikerar att stora delar av den kinesiskspråkiga Hongkong-pressen ofta använder en mer neutral ton i sin nyhetsrapportering för att inte förolämpa Kinas regering.

^{vii} Detta för oss in på den komplexa frågeställningen vad är ”sanning” och hur sanningsbegreppet ska tolkas, men det är en fråga som vare sig kommer att utvecklas eller diskuteras i detta arbete. För en mer ingående diskussion om hur sanningsbegreppet kan och bör tolkas rekommenderas exempelvis Mats Rosengrens ”Doxologi: en essä om kunskap” från 2008.

^{viii} Statistiska centralbyråns partisympatiundersökning (PSU) från maj 2013, som skattar valresultatet ”om det varit val idag”, visar att Sveriges största politiska parti, Socialdemokraterna (S) skulle få 35,6 procent av folkets röster, d.v.s. *endast* en ungefärlig tredjedel av det totala antalet röster. Den nuvarande svenska regeringen, som är en sammanslutning av fem olika politiska partier, skulle *tillsammans* uppnå ett folkligt stöd på ca 40 procent. Deras största parti, Moderaterna (M) skulle *endast* få 26,9 procent d.v.s. en fjärdedel av folkets röster (SCB 2013, Valresultatet "om det varit val idag". Maj 2013).

Käll- och litteraturförteckning

Litteratur

Academic's road map to democracy; The mastermind of Occupy Central, Benny Tai, outlines the movement's four-stage scheme to achieve universal suffrage. (2013). [Elektronisk] *South China Morning Post*, 28 mars.

Tillgänglig: LibraryPressDisplay [2013-04-18]

Amnesty International (2007). "Hong Kong's return to Chinese sovereignty: ten years on." AI index: ASA 19/001/2007

The Basic Law of the Hong Kong Special Administrative Region of the People's Republic of China (1990)

Berglez, Peter & Olausson, Ulrika (red.) (2009). *Mediesamhället: centrala begrepp*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur

Berglez, Peter (2003). 'Konsensus, Dissensus och Objektiva Nyheter' (Consensus, Conflict and Objective News) i Berglez, P., Listerman, T., Mral, B: Hur Kosovokonflikten kommunicerades. Örebro: Studier i Medier och Kommunikation.

Berglez, Peter (2010). 'Kritisk diskursanalys', i Ekström, Mats och Larsson, Larsåke (red.) *Metoder i kommunikationsvetenskap*. Andra upplagan. Lund: Studentlitteratur.

Bibeln: den heliga skrift : Gamla och Nya testamentets kanoniska böcker : Svenska folkbibeln 98. (1999). Haninge: XP media

Bryman Alan (2011) *Samhällsvetenskapliga metoder*. Malmö: Liber ekonomi.

The Economist Intelligence Unit Limited (2013). Democracy index 2012

Chan, Eric & Larsson, Andreas (2005) *Ett land – Flera identiteter. En analys av Kinas nationalism i relationen till Hongkong*. Lunds universitet: Statsvetenskapliga institutionen

Chen, Lily (2012). Reporting news in China: Evaluation as an indicator of change in the *China Daily*. China Information 2012 26: 303-329

Cost of 'Occupy Central'. (2013). [Elektronisk] *China Daily*, 29 mars.

Tillgänglig: LexisNexis Academic [2013-04-18]

Desperate opposition. (2013). [Elektronisk] *China Daily*, 27 februari.

Tillgänglig: LexisNexis Academic [2013-04-18]

Ekström, Mats & Larsson, Larsåke (red.) (2010) *Metoder i kommunikationsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur.

ELN in China (2006). NEWS FOR THE WORLD: A CASE STUDY OF ENGLISH-LANGUAGE NEWSPAPERS IN CHINA: A research paper submitted for review to the Mass Communication Division of the International Communication Association's Conference in Dresden, Germany, June 19-23, 2006

Esaiasson, Peter & Gilljam, Mikael & Oscarsson, Henrik & Wängnerud, Lena (2012). *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*. 4., [rev.] uppl. Stockholm: Norstedts juridik

Flowerdew, John, Li, David C.S. & Tran, Sarah (2002). "Discriminatory news discourse: some Hong Kong data". *Discourse Society* (2002) 13: 319-345

Howarth, David (2007). *Diskurs*. 1. uppl. Malmö: Liber.

Huang, Trianbo, Juyan Zhang, & Lu Yi (2002). "Press Freedom in Hong Kong Before and After 1997--- Newspapers' Coverage of China," unpublished paper presented to the International Communication Division, Association for Education in Journalism and Mass Communication, Miami Beach, Fla.

Human Rights Watch (2004). A Question of Patriotism: Human Rights and Democratization in Hong Kong: A Human Rights Watch briefing paper. September 9, 2004

Kim, Richard (2011). "The Audacity of Occupy Wall Street – The protesters have put their faith in the last seemingly credible force in the world: each other." *The Nation*, 2011-11-21

Kullving, Carl-Johan (2012) *Den nationella identiteten i Hongkong och Macao – Latent kinesisk men med distans till Moderlandet*. Lunds universitet: Statsvetenskapliga institutionen

Larsson, Larsåke (2010). 'Intervjuer' i Ekström, Mats och Larsson, Larsåke (red.) *Metoder i kommunikationsvetenskap*. Andra upplagan. Lund: Studentlitteratur.

Law expert plans a blockade for vote; HKU professor Benny Tai is planning an exercise in civil disobedience to send a message to Beijing about its universal suffrage pledge. (2013). [Elektronisk] *South China Morning Post*, 16 februari.

Tillgänglig: LibraryPressDisplay. [2013-04-18]

Lee, F. L., & Chan, J. M. (2008). Professionalism, political orientation, and perceived self-censorship: A survey study of Hong Kong journalists. *ISSUES AND STUDIES-ENGLISH EDITION*-, 44(1), 205-.

Lee, Paul Siu-nam, and Leonard Chu. (1998). "Inherent Dependence on Power: the Hong Kong Press in Political Transition", *Media, Culture & Society* 20 (1): 59-77.

Most HK residents oppose 'Occupy Central': Survey. (2013). [Elektronisk] *China Daily*, 10 april.

Tillgänglig: LexisNexisAcademic [2013-04-18]

Nilsson, Åsa "Kvantitativ innehållsanalys" i Ekström, Mats & Larsson, Larsåke (red.) (2010) *Metoder i kommunikationsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur.

'Occupy' is destructive. (2013). [Elektronisk] *China Daily*, 11 april.

Tillgänglig: LexisNexis Academic [2013-04-18]

Occupy Central plan 'won't frighten Beijing'. (2013). [Elektronisk] *South China Morning Post*, 9 april.

Tillgänglig: LibraryPressDisplay [2013-04-18]

'Occupy' worse than SARS. (2013). *China Daily*, 9 april.

Tillgänglig: LexisNexis Academic [2013-04-18]

Plans for Occupy Central outlined; Three-tiered strategy includes blocking traffic and being prepared to go to jail to press the case for universal suffrage. (2013). [Elektronisk] *South China Morning Post*, 28 mars.

Tillgänglig: LibraryPressDisplay [2013-04-18]

Richardson, John E. (2007) *Analysing Newspapers. An Approach from Critical Analysis*. Palgrave: Macmillan

Statistiska centralbyrån (2013) Partisypatiundersökningen (PSU).

Sullivan, Nancy & Schatz, Robert T. & Ming-hung Lam, Carol (2012). "The (re)nationalization of Hong Kong: The nexus of language and social identity in 2002 and 2009." *International Journal of Language Studies (IJLS)*, Vol. 6(4): 41-70

van Dijk, Teun A. "Ideologies in the press" i Bell, Alan & Garrett, Peter (red.) (1998). *Approaches to media discourse*. Oxford: Blackwell

Wei, Chen (2012) "The Image of China in Hong Kong Media: Content Analysis of the Coverage in three Hong Kong Newspapers." *China Media Research*. 2012; 8(3): 65-71

Williams, Kevin (2003). *Understanding media theory*. London: Arnold

Wodak, Ruth & Meyer, Michael (red.) (2002). *Methods of Critical Discourse Analysis* London: SAGE Publications Inc.

Wodak, Ruth (2006) "Critical Linguistics and Critical Discourse Analysis", I: Verschueren, Jef & Östman, JanOla (red.). *Handbook in Pragmatics*. Amsterdam: John Benjamins, 25 sidor, <http://www.ling.lancs.ac.uk/staff/wodak/papers/06hbprag.pdf>

Zhang, Mengmeng & Mihelj, Sabina (2012): "Hong Kong identity and the press-politics dynamics: a corpus-assisted discourse study" *Asian Journal of Communication* (2012) 22:5, 506-527

Zhang, Mengmeng. (2010). *Constructing Hong Kong identity: political contestations and press mediations*. Loughborough University: Institutional Repository. Hämtad 14 mars, 2013, från hemsidan temoa : Open Educational Resources (OER) Portal, <http://www.temoa.info/node/168509>

70pc frown on Occupy Central, DAB finds; Poll by Beijing-loyal party reveals worries about the effects of civil disobedience. (2013). [Elektronisk] *South China Morning Post*, 10 april. Tillgänglig: LibraryPressDisplay [2013-04-18]

Elektroniska källor

South China Morning Post (2013). Would Hongkongers vote to return to a British overseas territory, given the option?

<http://www.scmp.com/news/hong-kong/poll/1189161/would-hongkongers-vote-return-british-overseas-territory-given-option> [senaste besök 14 mars 2013]

The University of Hong Kong (2012). HKU POP releases latest survey on Hong Kong people's ethnic identity

<http://hkupop.hku.hk/english/release/release937.html#1> [senaste besök 14 mars 2013]

Adam, Karla (2011). "Occupy Wall Street protests go global". *The Washington Post*

http://www.washingtonpost.com/world/europe/occupy-wall-street-protests-go-global/2011/10/15/gIQA7kimL_story.html [senaste besök 11 maj 2013]

China Daily (2012). Bailiffs evict Occupy Central protesters from HSBC HQ

http://www.chinadaily.com.cn/hkedition/2012-09/12/content_15751385.htm [senaste besök 11 maj 2013]

The University of Hong Kong (2007) Research Profile: Benny Tai Yiu-ting Yiu Ting

http://law.hku.hk/research/profile/Tai_Yiu-ting_benny.html [senaste besök 2 maj 2013]

Bradsher, Keith (2013) "As Hong Kong Presses for More Democracy, Friction With Beijing Rises". *The New York Times*

http://www.nytimes.com/2013/03/16/world/asia/friction-with-beijing-as-hong-kong-seeks-more-democracy.html?pagewanted=all&_r=0 [Senaste besök 11 maj 2013]

Market Watch (2012). South China Morning Post Strengthens Newsroom With Top Editorial Hires

<http://www.marketwatch.com/story/south-china-morning-post-strengthens-newsroom-with-top-editorial-hires-2012-09-17> [senaste besök 5 maj 2013]

China Daily (2005). About China Daily

<http://www.chinadaily.com.cn/english/static/aboutchinadaily.html> [senaste besök 5 maj 2013]

China DeTai Yiu-tingl (2011) The Largest English Language Newspaper of China -- China Daily

<http://www.chinadeTaiYiu-tingl.com/Who/MediaPublicationChinaDaily.php> [senaste besök 5 maj 2013]

AC Nielsen (2007). Technology Driving Consumer Lifestyles Changes and a More Diverse Media Landscape: A New Wave of Competition for Media.

<http://hk.acnielsen.com/news/20070628b.shtml> [senaste besök 6 maj 2013]

AC Nielsen (2011). Free Newspaper and New Media Squeeze Paid Newspaper Market: Hong Kong tops newspaper readership in Asia Pacific Newspapers read via mobile devices increase three-fold in last two years.

<http://hk.nielsen.com/news/20111113.shtml> [senaste besök 6 maj 2013]

Nationalencyklopedin (2013) Ideologi <http://www.ne.se/lang/ideologi> [Senaste besök 2013-05-07]

But, Joshua & Lee, Colleen (2013). "Opponents of Beijing ineligible to be CE: top Chinese official." South China Morning Post

<http://www.scmp.com/article/1199015/opposition-camp-members-cant-run-chief-executive-says-npc-official> [Senaste besök 2013-05-21]

Johannesson, Martina (red) (2011). "Landguiden" Utrikespolitiska institutet

<http://www.landguiden.se/Lander/Asien/Kina/Religion> [Senast uppdaterad 21 februari 2011] [Senaste besök 2013-07-21]